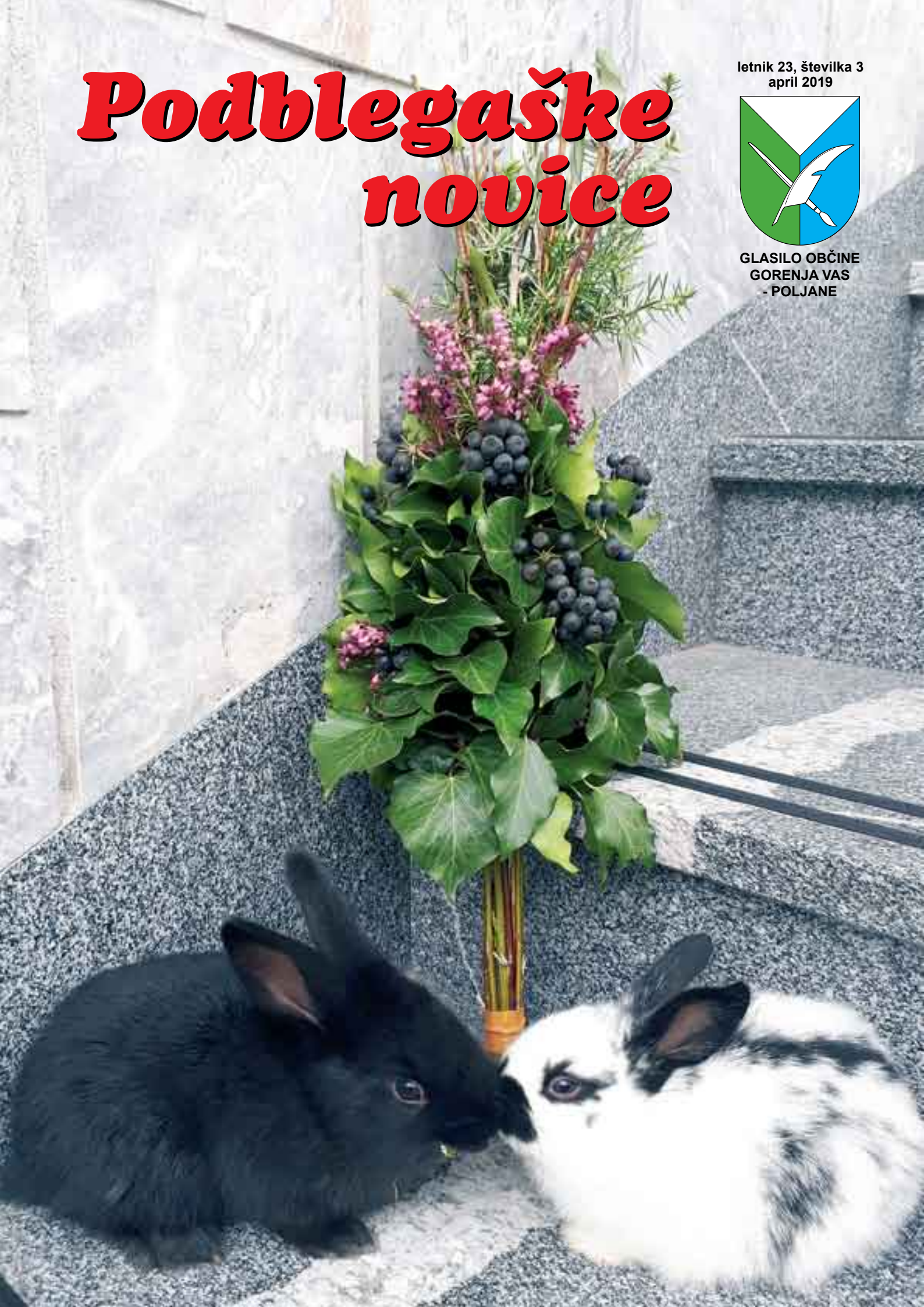

Podblegaške novice

letnik 23, številka 3
april 2019

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 27. 2. – Z navijači iz Delnic smo navijali za naše skakalke na tekmi Svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju v Seefeldu (Avstrija), najbolj pa seveda za našo Niko Križnar.

• 28. 2. – S predstavniki z Direkcije RS za infrastrukturo smo si ogledali kritične odseke po naši dolini do Zminca zaradi prepotrebne preplastitve. Računam, bi lahko bili prvi premiki že letos.

• 5. 3. – Z občinskimi svetniki in sodelavci smo si ogledali Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana. Podpisal sem koncesijsko pogodbo za opravljanje obveznih gospodarskih javnih služb obdelave komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave za območje naše občine.

• 8. 3. – Na občnem zboru Gasilske zveze Škofja Loka.

• 8. 3. – Na ogledu prve uradne tekme Košarkarskega kluba Gorenja vas v novi športni dvorani z nasprotniki iz Stražišča. Po razburjivi končnici je zmaga ostala doma in napovedala zanimive tekme v dvorani ...

• 9. 3. – Na ogledu prve uradne tekme Floorball kluba Polanska banda v novi športni dvorani s FC Olimpija. Domači so pokazali, kdo je gospodar na Poljanskem in tudi ta zmaga je prepričljivo ostala doma ...

• 12. 3. – Na sestanku Sveta Krajevne skupnosti Lučine, kjer smo s sodelavci predstavili projekt izgradnje vodovoda Lučine.

• 13. 3. – Na sestanku županov, ki smo soustanovitelji Medobčinskega inšpektorata Vrhnika. Pogovarjali smo se o združevanju naših nalog med občinami, saj bo v prihodnosti na tem področju možno pridobiti dodatna sredstva sofinanciranja.

• 14. 3. – Podelili smo tablice z domačimi imeni v Krajevni skupnosti Lučine.

• 15. 3. – Na prireditvi v OŠ Gorenja vas Otroci pomagamo otrokom.

• 16. 3. – Na občnem zboru Društva podeželskih žena Blegoš. Predstavljeno je bilo bogato delo v preteklem letu in ambiciozni načrti za naprej. Vse pohvale za delo in sodelovanje sva izrazila skupaj z našim poslanca g. Žanom Mahničem.

• 19. 3. – Udeležil sem se zaključka smučarske sezone na Starem vrhu. V danih zimskih vremenskih razmerah so sodelavci z vodstvom naredili največ.

• 20. 3. – Podelili smo tablice z domačimi imeni še za preostale vasi v Krajevni skupnosti Poljane.

• 21. 3. – Na občnem zboru Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka. Zahvalil sem se za vložen trud za pomoč ljudem, ki so je potrebni.

• 22. 3. – Na predstavi muzikala Mamma mia v izvedbi učenek in učencev iz OŠ Gorenja vas. Predstava je bila vrhunska!

• 24. 3. – Na prireditvi ob materinskem dnevu v Leskovici. Domačini so pripravili lep program ob tem pomembnem prazniku.

Vsebina

Nakopičene smeti čakajo na odvoz	str. 4
Javni razpis – priznanja KS Poljane.....	str. 5
25 let Občine Gorenja vas - Poljane: prebivalstvo.....	str. 6
Sanacijska dela na vodovodu v Lučinah.....	str. 7
Javni razpis:	
sofinanciranje programov s področja socialno-humanitarnih dejavnosti	str. 8
100 let Visoške kronike – predstavitev dogodkov ob obletnici.....	str. 9
Pogovor s predsednikom KD dr. Ivan Tavčar Poljane Goranom Šušnjarem	str. 10
Retrospektivna razstava Iztoka Sitarja v Mestni galeriji Ljubljana	str. 11
Spomnili so se rojaka Maksa Miklavčiča.....	str. 12
Mednarodni likovni natečaj Otroci pomagamo otrokom	str. 13
22. april – dan Zemlje: o koristnosti mokrišč.....	str. 16
Ribiči zaskrbljeni nad ribjim življenjem v naših vodah	str. 17
Nika Križnar z najboljšo sezono doslej.....	str. 18
Javni razpis – šport.....	str. 20
25 let Športnega društva Marmor Hotavlje.....	str. 21
Košna u snežet v Guinnessovi knjigi rekordov.....	str. 24
40 let Združenja šoferjev in avtomehaničkov Žiri	str. 25
Odgovori na pobude, predloge in vprašanja svetnikov	str. 27
Novice iz osnovnih šol.....	str. 28 in 29
Na Srečanju dveh svetov Planinca sklenila svojo pot.....	str. 30
Koledar dogodkov za april in maj	str. 31

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da zaradi dopusta ali neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h – 17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h – 17 ^h	na sedežu občine

Naslednja številka:

24. maja 2019

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 10. maja 2019 po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Ob dnevu Zemlje: Kam so šli cvetoči travniki?

Nedavno so odmevali rezultati raziskave, ki je pokazala hitro izginjanje žuželk. Izumrtje grozi kar 40 % vrst, število žuželk pa se vsako leto zmanjša za 2,5 %. Najbolj ogroženi so metulji, divje čebele, hrošči in vodne žuželke, npr. kačji pastirji. Žuželke izumirajo osemkrat hitreje kot sesalci.

Da žuželke res izginjajo, je lahko opazil že vsak malo starejši voznik avtomobila. Vetrobranska stekla so namreč danes veliko čistejša, kot so bila pred desetletji. To pa je tudi edina korist izginjanja žuželk. So namreč ključne za delovanje ekosistemov. Verjetno je najbolj poznana njihova vloga opraševalcev, nič manj pomembne pa niso pri razgradnji biomase in s tem kroženju snovi v naravi. So tudi plenilci škodljivcev in del prehranskih verig. Čeprav so majhne, je njihova skupna masa 17-krat večja od mase ljudi.

Že če se omejimo samo na opraševalce, najbrž ni težko razumeti, da izginjanje žuželk ni nedolžna reč. Brez opraševalcev ni prehranske varnosti. Hrane že danes primanjkuje, zaradi naraščanja števila ljudi pa je bomo v prihodnosti potrebovali še več. Hrana bo zato vedno bolj strateška dobrina, kmetijstvo in samooskrba pa vse pomembnejša. Kmetijstva ni brez rodovitne zemlje, te pa ne brez kroženja snovi, kjer spet pomembno vlogo igrajo žuželke. Brez njih torej ne gre.

Žal je ravno intenzivno kmetijstvo eden glavnih razlogov za izginjanje žuželk. Najbolj tam, kjer so travnike zamenjale nepregledne njive monokultur. Slovenija je sicer preveč hribovita, da bi postala ena sama velika njiva, kot se je npr. zgodilo Nizozemski, pa vendar je tudi pri nas žuželkam vse težje. Tudi v naši občini so mnogi travniki vedno bolj gnojeni, zgodaj in pogosto košeni. Na njih zacveti samo regrat, potem pa se spremenijo v zelene puščave, na katerih opraševalci ne najdejo več hrane. Kratko obdobje obilja hrane ob cvetenju regrata je premalo, da bi čmrli uspešno zaključili svoj življenjski krog. Hrano potrebujejo od pomladi do jeseni.

Seveda ne gre kar tako s prstom kazati na kmete, kako uničujejo travnike. V prvi vrsti za

nas pridelujejo hrano, kar je vse prej kot lahko. Zaradi cenene uvožene hrane pa kmet za svoj trud dobi premalo, zato se zdi logičen odgovor vedno bolj intenzivna pridelava. Kljub temu gotovo obstaja rezerva, in sicer v znanju in razvoju naravi prijaznejšega kmetijstva. Pomagala bi tudi večja lojalnost potrošnikov lokalno pridelani hrani. Prihodnost je v družbah, ki bodo znale pridelati hrano na trajnostni način.

Če je izginjanje cvetočih travnikov zaradi kmetijstva še mogoče razumeti, pa ni nobene potrebe, da bi na vrtovih vzdrževali angleško trato. S cvetočo trato črnoglavk, plazečih detelj in drugih nizkih rastlin, ki dobro prenašajo večkratno košnjo, ni le precej manj dela, ampak je zaradi opraševalcev tudi polna življenja. Razveseljivo je, da je vedno pogostejše na vrtovih opaziti zaplate ivanjščic, ki niso bile pokošene. Tudi druge divje rože so lahko lep okras. Vsak cvet šteje.

K sreči lahko nekaj pisanih, pozno košenih travnikov še najdemo, njihovi lastniki pa se največkrat niti ne zavedajo, kako dragoceni so z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti. Tvorijo omrežje zavetišč za opraševalce in druge žuželke, ki veliko koristnega dela opravijo tudi na sosednjih bolj intenzivno obdelanih površinah.

Morda se sliši nenavadno, vendar so cvetoči travniki tudi priložnost za turizem. V Slovenijo

Foto: Iztok Dimc

dr. Danilo Bevk

že prihajajo tuji, predvsem angleški turisti zgolj zato, da si ogledujejo cvetoče travnike, ki so jih sami že uničili. Ja, največkrat se vrednosti nečesa zavemo šele potem, ko to izgubimo. Razlog več, da cvetoče travnike ohranimo.

Dr. Danilo Bevk

Uvodnik posvečam svoji učiteljici biologije Manici Krek (1952–2019).

UGODNI KRATKOROČNI KREDITI IZ KREDITNE SHEME RAZVOJNE AGENCIJE SORA, d. o. o.

Obveščamo vas, da je v okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka odprt javni razpis za kratkoročne kredite, ki se dodeljujejo podjetjem in dopolnilnim dejavnostim na kmetijah iz že omenjenih občin.

Kratkoročni krediti so namenjeni financiranju tekočega poslovanja. Do vrednosti 50.000 evrov jih lahko pridobite za obdobje do enega leta po obrestni meri 1,8 %, nominalno.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, d. o. o., Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-220.

Maistrovi borci

Nedavno je bilo v Žireh ustanovljeno Domoznansko društvo General Maister. Njegovo poslanstvo je predvsem zbiranje in ohranjanje spomina na žirovske može in fante, ki so se po prvi svetovni vojni vključili v prvo slovensko vojsko in kot prostovoljci sodelovali v bojih za slovensko severno mejo na Koroškem in Štajerskem v letih 1918–1919.

V loškem zgodovinskem arhivu smo našli imena 30 borcev z območja sedanje Občine Gorenja vas - Poljane. Radi bi dopolnili in preverili podatke, da bi prišli do čim bolj natančnega seznama naših hrabrih prednikov. Javna objava njihovih imen bi jih ohranila v zgodovinskem spominu.

Vabimo in prosimo občane, da poiščejo podatke o svojih prednikih, za katere vedo, da so se borili pod poveljstvom generala Maistra.

Podatke sporočite na tel. št. 040/308-250 (Tone Bogataj, član društva General Maister).

Hvala za pomoč.

Planinci 12. maja vabijo na pohod na Blegoš

Planinsko društvo Gorenja vas vabi 12. maja na 43. spominsko-rekreativni pohod na Blegoš. Prijave niso potrebne, poti so lahke in označene.

Vpisno mesto bo pri koči na Blegošu, vpisovanje in potrjevanje izkaznic bo od 8. do 16. ure.

Ob 11. uri bo pri koči na Blegošu slovesnost s kulturnim programom.

Dodatne informacije so na voljo na: www.pdgorenjivas.com. Kontaktna oseba je Rafael Krvina, tel. št.: 031/237-681.

Lepo vabljeni!

Nakopičene smeti čakajo na odvoz

Nakopičena mešana embalaža, ki leži pred nekdanjimi prostori rudnika v Todražu, zmoti marsikaterega občana, še posebej moteče pa je, ko jo veter raznaša po okolici – po travi, drevesih, v potok ... V uredništvu smo tako prejeli pismo ogorčene občanke, ki se ne strinja s takim početjem Zbirnega centra Todraž in meni, da bi morali zbrano embalažo odpeljati ali kako drugače skladiščiti, da ne bi bila izpostavljena vremenskim vplivom.

Nakopičene smeti predstavljajo nevarnost za razvoj glodalcev, tiste, ki jih raznosi veter, pa tudi onesnažujejo okolje.

Z vprašanjem smo se najprej obmili na vodjo oddelka za okolje, prostor in infrastrukturo na Občini Gorenja vas - Poljane dr. Kristino Knific. Ta je pojasnila, da je na utrjeni površini v Todražu začasno odložene približno 65 ton mešane embalaže, ki je od oktobra do decembra 2018 niso

prevzele družbe za ravnanje z odpadno embalažo. Ta problem s prevzemom je bil tudi medijsko zelo odmeven, saj so se povsod po državi kopičili kupi smeti, ki jih pristojna podjetja niso prevzemala. Zdaj prevzem te embalaže ureja Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in odpadnimi svečami (Ur. l. RS, št. 84/2018). Sredi januarja si je po besedah Knifičeve lokacijo skladiščenja ogledal okoljski inšpektor in označil

predmetno embalažo, zdaj pa je na potezi država, da določi prevzemnika, ki bo nakopičeno embalažo odpeljal na predelavo. Da se s podobnimi težavami srečujejo vsi zbiralci komunalnih odpadkov v RS, je še dopolnila Knifičeva in dodala, da v letošnjem letu zbrano embalažo tekoče oddajajo.

Zbirni center Todraž je odprt ob ponedeljkih od 9. do 17. ure in sredah od 8. do 17. ure ter vsako drugo soboto v mesecu od 8. do 12. ure. Ob praznikih center ne obratuje.

Rešitev problema z novo zakonodajo

Pojasnili smo dobili tudi od ministrstva za okolje in prostor, kjer so v odgovoru zapisali, da na objavljeno javno naročilo, ki je poteklo 20. marca, niso prejeli nobene ponudbe. Ministrstvo tako že pripravlja dokumentacijo za novo javno naročilo, ki bo objavljeno v kratkem. Če ne bo nepredvidenih zapletov, je začetek odvozov mogoče napovedati predvidoma v juniju. Na ministrstvu še zagotavljajo, da bodo spremenili zakonodajo na področju odpadkov in s tem preprečili, da bi v bodoče prihajalo do kopičenja mešanih komunalnih odpadkov pri izvajalcih javne službe.

Da se smeti ne bi stresale po okolici

Pa še en nasvet. Pomlad je tudi čas za temeljitejša čiščenja okolice ali bivalnih prostorov. Zato ni odveč opozoriti vse, ki vozijo razne odpadke v Zbirni center Todraž, da jih na priklopo ustrezno naložijo, pokrijejo ali kako drugače varujejo, da se ti med vožnjo ne stresajo po okolici. Smeti sodijo na odlagališče, ne v naravo.

Tina Dolenc

Selitev

Lekarna v Gorenji vasi že v novih prostorih

V začetku aprila so lahko v Gorenji vasi stranke že vstopile v novo lekarno, ki se nahaja v spodnjem delu zdravstvene postaje, z vhodom neposredno ob parkirišču.

Notranjost novih prostorov lekarne v Gorenji vasi

To bo po besedah direktorice Gorenjskih lekarn Romane Rakovec olajšalo dostop predvsem gibalno oviranim in mamicam z vozički, ki jim zdaj ni več potrebno vstopati v zdravstveno postajo, če imajo opravke samo v lekarni.

Nova lekarna je opremljena v skladu s trenutnimi smernicami in razpoložljivimi informacijskimi rešitvami, kot so lekarniški robot, sistem za elektronsko označevanje cen, elektronsko spremljanje temperature in vlage v hladilnikih in prostorih s

centralnim nadzorom ... Vse te rešitve predstavljajo veliko pomoč farmacevtskemu strokovnemu kadru, ki se tako lahko več in bolje posveča uporabnikom lekarniških storitev. Posebno pozornost so namenili prostoru za svetovanje, kjer ta zdaj po besedah Rakovčeve res omogoča popolno zasebnost in daje še več možnosti za individualno svetovanje. K temu deloma pripomore tudi lekarniški robot, saj se lahko farmacevtke pacientom posvetijo ves čas izdaje, ker jim ni treba hoditi po lekarni in iskati zdravil. Robot jih sam dostavi na izdajno mesto. Odpiralni čas lekarne tudi na novi lokaciji ostaja nespremenjen.

Čeprav so se preselili v nove prostore, bodo Gorenjske lekarne vsaj še nekaj časa obdržale tudi prostore stare lekarne. Staro pohištvo bodo sčasoma preselili v Loški muzej, kjer bodo – najverjetneje v letu 2020 – postavili lekarniško muzejsko zbirko. Ostalo pohištvo, ki nima muzejske vrednosti, pa bodo s pridom uporabili za opremo začasne lekarne v Kranju. Letos se bodo namreč lotili prenove največje lekarne na Bleiweisovi v Kranju. Lekarna bo morala biti vsaj tri mesece zaprta in v tem času jo bodo začasno postavili na parkirišču pred lekarno.

Tina Dolenc

Slovesnost ob odprtju lekarne v Gorenji vasi bo 23. maja ob 12. uri.

Poročanje naj bo razumno

Podjetja in samostojni podjetniki, ki dajejo v promet embalažo, vendar ne več kot 15 ton na leto, so morali o tem prvič poročati do konca marca za lansko leto. Za morebitne zamudnike je v času nastajanja tega članka prijavna aplikacija na spletni strani Agencije RS za okolje (ARSO) še odprta, podatke pa je vsekakor smiselno oddati, poudarja Antonija Božič Cerar, svetovalka na Gospodarski zbornici Slovenije.

Foto: Milka Bizovičar

Antonija Božič Cerar z Gospodarske zbornice Slovenije svetuje, naj o embalaži podjetja poročajo z zdravo mero razuma.

Namen zbiranja podatkov je, da ministrstvo za okolje pridobi informacije o količini embalaže, ki sploh pride na trg na ta način. Vsaj za zdaj poročanje nima finančnih posledic – kot je znano, so podjetja, ki v promet dajo več kot 15 ton embalaže letno, zavezanci za plačilo dajatve za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže.

V začetku leta je bilo kar precej vprašanj in strahu, povezanih z načinom poročanja, a Božič Cerarjeva miri: »Aplikacija, v kateri se podatki oddajajo, je zelo enostavna za uporabo, pri poročanju pa je najbolje uporabljati dobro mero zdravega razuma. Predvsem je bolje oddati

poročilo, kot pa to obveznost prezreti.«

Za konkretna vprašanja se zavezanci obračajo na ARSO, ki ima na spletni strani okolje.arso.gov.si/embalaza tudi kontaktne podatke za podporo uporabnikom, na svetovalce na gospodarski zbornici in drugih stanovskih organizacijah.

Kaj je treba vedeti pri poročanju?

Zavezanci so se morali v register prijaviti že lani, tisti, ki na novo odprejo podjetje, pa morajo to storiti v 30 dneh od začetka opravljanja dejavnosti. Evidence o izdani embalaži je treba voditi sproti, in sicer ločeno za papir in

karton, steklo, kovine, plastiko, les in ostalo. V poročilu se navedejo letno izdane količine za vsak omenjeni material posebej.

Posameznik mora ugotoviti, v kakšni vlogi izda neko embalažo, saj je od tega odvisno, ali bo o njej poročal ali ne. Vloge so lahko štiri: embaler, pridobitelj embaliranega blaga, proizvajalec embalaže, pridobitelj.

Embaler je na primer nekdo z dejavnostjo peke piškotov, če kupi embalažo, izdelke vanjo doma zapakira in jih odnese na prodajno mesto. O tako izdanih količinah embalaže je dolžan poročati. Če bi polnil v embalažo, na kateri je oznaka blagovne znamke druge osebe, mora poročati ta oseba. Če bi piškote odnesel na primer na stojnico in jih prodajal »na kilogram« ter jih torej pakiral za prodajnim pultom v embalažo, namenjeno polnjenju, govorimo o t. i. servisni embalaži, o kateri mu ni treba poročati, saj je to obveznost proizvajalca oziroma uvoznika.

Poroča se tudi o embalaži, ki jo posameznik naredi sam, recimo škatlica za uhan. O trajni embalaži pa se ne poroča. »Tipičen primer trajne embalaže je embalaža, v kateri kupimo stroček za vrtnanje. Običajno je masivnejša, gre za trajno varovalo izdelka,« je opisala sogovornica in navedla še en tipičen primer, ki je krožil v javnosti: frizerka, ki vse kupuje v Sloveniji, ni zavezanica za poročanje. Če pa embalirano blago uvozi iz tujine z namenom, da ga da v promet ali ga uporablja sama zaradi izvajanja svoje dejavnosti, je pridobiteljica embaliranega blaga in mora poročati o njem.

Kot je poudarila Antonija Božič Cerar, bo ARSO po analizi poročil ugotovil, kje se pojavljajo težave. Zagate, ki so jih zavezanci sporočali na gospodarsko zbornico, so posredovali na ARSO, pojasnila pa še pričakujejo.

Milka Bizovičar

Na podlagi Pravilnika za izbiro prejemnikov priznanj KS Poljane ob dnevu državnosti Svet KS Poljane objavlja

JAVNI RAZPIS

za zbiranje predlogov kandidatov za podelitev PRIZNANJ KRAJEVNE SKUPNOSTI POLJANE ob dnevu državnosti za leto 2019.

KS Poljane podeli ob dnevu državnosti priznanje zaslužnim krajanom KS Poljane, društvom s sedežem v KS Poljane, članom društev, zavodom, podjetjem in skupinam prav tako s sedežem oziroma stalnim bivališčem v KS Poljane za dosežke na področju športa, kulture, gasilstva, turizma, gospodarstva, vzgoje in izobraževanja in na drugih področjih človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo h kakovostnejšemu in popolnejšemu življenju krajanov in imajo večji pomen za ugled, promocijo in razvoj kraja in občine. Vsako leto se podeli največ tri priznanja.

Predlagatelji dobitnikov priznanj so lahko krajevna in vaška skupnost, društva, podjetja, zavodi s sedežem v KS Poljane, Občina Gorenja vas - Poljane ter posamezniki.

Kriteriji in merila za izbor dobitnikov priznanja:

- nadpovprečna uspešnost na posameznih področjih delovanja;
- uspešna organizacija prireditve širšega pomena;
- izjemni športni in drugi rezultati, doseženi na višji ravni (državni);
- uspešno delovanje na področju prepoznavnosti in promocije kraja;

- večletno ljubiteljsko in zelo uspešno delo na društvenem ali kakšnem drugem področju;
- izjemni prispevki in donacije podjetij društvom, prireditvam itd.;
- nudenje in organizacija pomoči v primeru naravnih in drugih nesreč itd.

Predlog mora vsebovati:

- ime in priimek oziroma naziv ter naslov predlagatelja;
- ime in priimek oziroma naziv ter naslov predlaganega dobitnika priznanja;
- obrazložitev oziroma utemeljitev predloga.

Za pravočasno predložene se bodo šteli tisti predlogi kandidatov za podelitev priznanj Krajevne skupnosti Poljane, ki bodo prispeli do vključno 25. maja 2019 na naslov: KRAJEVNA SKUPNOST POLJANE, Poljane 77, 4223 Poljane. Za pravilno označene se bodo šteli tisti predlogi, ki bodo poslani v zaprtih ovojnica s pripisom »Ne odpiraj – priznanja KS Poljane«.

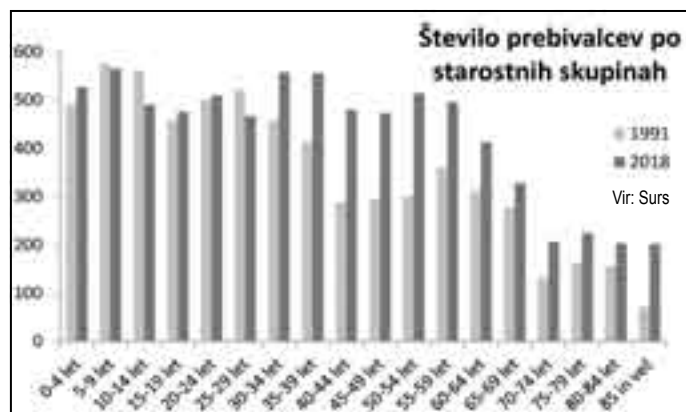
Svet KS Poljane

Spoštovana Marija in Franc ...

V naslovu smo neposredno nagovorili več kot 230 žensk in okrog sto moških v 73 naseljih naše občine, kjer skupaj prebiva skoraj 7.700 ljudi oziroma 15 odstotkov več kot ob ustanovitvi občine konec leta 1994. Cikel člankov ob 25-letnici občine tokrat nadaljujemo s primerjavo značilnosti prebivalstva.

Kot jasno kaže grafika, narejena na podlagi podatkov statističnega urada (ker podatki za leto 1995 niso objavljeni, smo uporabili podatke iz popisa prebivalstva leta 1991), se je v tem obdobju močno okrepla srednja generacija. Lani je bilo občanov, starih med 30 in 64 let, skoraj 3.500, leta 1991 pa 2.400. Pred dvema desetletjema so statistiki vse starejše od 85 let še uvrščali v eno skupino, ki je v naši občini štela 71 oseb, lani sta bili toliko stari 202 osebi, razdeljeni v štiri skupine. V najstarejši skupini 100+ je bil en občan.

V prvem letu samostojne občine se je rodilo 88 otrok, v letu 2017, ko je zadnji podatek v časovni vrsti statističnega urada, pa 102. Največ novorojenčkov smo imeli v letu 2010, kar 126, po tem letu pa se je trend obrnil navzdol. V opazovanem obdobju ne moremo govoriti o očitnem trendu pri sklepanju zakonskih zvez in ločitvah. Leta 1995 se je poročilo 35 parov in leta 2017 samo 19, s čimer smo se približali dnu, doseženem 12 let prej. Hkrati se je vsako leto ločilo do devet parov.

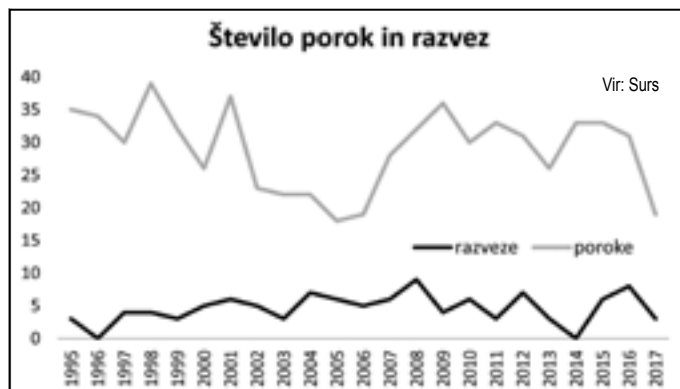

Selitveno gibanje

Zanimivo je selitveno gibanje prebivalstva. V prvih desetih letih se je nekaj deset prebivalcev na leto odselilo iz občine, malo več se jih je priselilo, po letu 2007 pa se jih več odseli v kako drugo slovensko občino, kot se jih priseli, predvsem pa se je število teh selivcev močno povečalo. Pred desetimi in tudi pred petimi leti je po podatkih Sursa občino Gorenja vas - Poljane zapustilo kar po 250 občanov, v zadnjih letih se jih priseljuje nekaj čez 200. Razlog za takšno spremembo in več selitev bi lahko iskali v zaposlitvenih priložnostih, čedalje več Slovencev je pripravljenih slediti kariernim priložnostim. Še bolj pa to velja za migracije v tujino. Med letoma 1995 in 2005 je v tujino odšlo 54 občanov, med 2006 in 2017 pa 157. V tem času se je k nam preselilo 83 oziroma 222 tujcev.

Izobrazbena struktura

V opazovanem obdobju se je vidno izboljšala izobrazbena struktura občanov. Pred 25 leti jih je več kot polovica starejših od 15 let imela

dokončano kvečjemu osnovno šolo, pri čemer je bilo med 4.700 posamezniki, starejšimi od 15 let, manj kot tisoč starih od 15 do 24 let in so se morda ob zajemu podatkov še šolali.

Preveriti smo želeli še, koliko je v povprečju zaslužil zaposleni iz naše občine, a podatki za leto 1995 niso javno objavljeni. Pač pa so od januarja 1998 naprej. Takrat je bila povprečna januarska neto plača zaposlenega občana 86.391 tolarjev neto oziroma 360 evrov, preračunano po določenem menjalnem razmerju. Leta 2004 smo v povprečju zaslužili že skoraj dvakrat toliko, januarja letos pa 1.080 evrov neto.

Milka Bizovičar

Sanacijska dela takoj po prevzemu

Lučinski vodovod bo predvidoma v pomladnih mesecih prenesen s krajevne skupnosti na občino. Tako bo občina prevzela upravljanje in s tem tudi vzdrževanje napeljave.

V Lučinah, kjer zdaj vodo pogosto prekuhavajo, bodo dobili nov vodovod, s katerim naj bi občina rešila vprašanje pitne vode na širšem območju.

»Prva sanacijska dela bodo stekla hitro po prenosu lastništva,« je povedala direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec in dodala,

da je vodovod sicer potreben večjih obnovitvenih del, ki bodo sledila v naslednjem koraku. Krajevna skupnost, ki je bila lastnica vodovoda

do zdaj, ni imela na voljo sredstev za ustrezno obnavljanje. Denar, zbran z vodarino, ob dodatnem vložku iz proračuna KS je bil porabljen za tekoče stroške in vzdrževanje, tudi za plačilo usposobljenega pooblaščenega vzdrževalca, ki ga predvideva zakonodaja.

Pooblaščen odgovorni vzdrževalec z novim letom ni več želel podaljšati pogodbe, kar je bil še dodatni razlog, da KS vodovod preda občini. To so svetniki krajevne skupnosti potrdili na zadnji seji.

Obstoječi vodovod bo tudi po zgraditvi novega ostal v uporabi, je pojasnila Elizabeta Rakovec. Kdaj bodo začeli gradnjo infrastrukture, ki bo prebivalcem Lučin in okolice prinesla vodo iz Zadobja, je odvisno tudi od že težko pričakovane odobritve nepovratnih sredstev, ki bi omogočila sofinanciranje investicije iz evropskih sredstev. »Projekt je nared in samo čakamo na odobritev ministrstva. Ocenjujemo, da je zelo dobro pripravljen, z njim bomo reševali vprašanje pitne vode tudi širše v občini, saj so evropska sredstva dostopna samo za večje vodovode,« je pojasnila Rakovčeva. Napeljave bodo potekale vse do Todraža, kjer bo možna navezava na že obstoječo občinsko mrežo.

Milka Bizovičar

Razvojna agencija Sora, d. o. o.,
vas v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska
vabi na usposabljanje z naslovom

POSLOVNA KOMUNIKACIJA V ANGLEŠKEM JEZIKU

Potekalo bo v torek, **7. 5. 2019**, in **četrtak, 9. 5. 2019**, (od 17.00 do 19.30)
ter v **torek, 14. 5. 2019**, (od 17.00 do 20.15) v veliki sejni sobi
Upravne enote Škofja Loka, Poljanska cesta 2, Škofja Loka.

IZ VSEBINE USPOSABLJANJA:

- ponovitev osnovnih slovničnih struktur na praktičnih primerih,
- predstavitev sebe, podjetja in dejavnosti podjetja,
- pisna komunikacija (e-pošta, reklamacije, ponudbe, povpraševanje, vabila, dogodki in promocija),
- govorna komunikacija (telefonski pogovori, vodenje sestankov, predstavitev).

Usposabljanje (brez všteti odmorov med predavanji) bo trajalo 10 šolskih ur. Program delavnice bo na zahtevnostni stopnji A2/B1 po evropski jezikovni lestvici (srednješolsko predznanje angleščine).

Usposabljanje bo izvajalo podjetje MEKON LOKA, d.o.o., ki je priznani izvajalec usposabljanj s področja tujih jezikov na Škofjeloškem. Usposabljanje bo vodila prof. Ines Stočević.

USPOSABLJANJE JE NAMENJENO:

mikro, malim in srednje velikim podjetjem ter potencialnim podjetnikom. Usposabljanje je za udeležence brezplačno.

PRIJAVE IN DODATNE INFORMACIJE:

Prijave so obvezne.

Vašo prijavo pričakujemo do **srede, 24. aprila 2019**, na tel. št. 04/50-60-220 (Jana Šifrar) ali e-mail naslovu jana.sifrar@ra-sora.si, kjer smo vam na voljo tudi za dodatne informacije.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Ureditev ceste Poljane–Javorje

Dela bodo zaključena še v tem letu

Novembra lani je Občina Gorenja vas - Poljane začela izvajati dela na spodnjem, skoraj 500-metrskem odseku ceste Poljane–Javorje.

Foto: D. P.

Sanirali so plazove v prvem ovinku in stabilizirali brežine z jeklenimi tirnicami, poleg tega pa izvedli kamnite pete ter odvodnjavanje zalednih voda po celotni trasi.

Lokalna cesta od odcepa za Delnice proti Javorjam poteka po zelo nestabilnem, plazovitem terenu. V zadnjem obdobju so na tem območju zaradi plazov nastale večje poškodbe ceste. »Zato je občina uspela pridobiti nepovratna sredstva iz naslova elementarnih nesreč v višini 616.522 evrov, ki so namenjena celoviti rekonstrukciji dveh zaradi plazov najbolj poškodovanih odsekov ceste,« je povedala direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec. Dela so nadaljevali tudi v zgornjem odseku ceste pod cerkvijo, kjer je bilo zaradi nenosilnega in mokrotnega terena izvedeno stopenjsko utrjevanje nestabilne spodnje brežine, vključno z utrjevanjem spodnjega ustroja cestišča. Kot so še sporočili z občine, bodo dela zaključena v letošnjem letu, ko se bo z možnostjo pridobitve interventnih sredstev nadaljevala sanacija cestnega odseka skozi Dolenčice – tu pa bo najprej treba sanirati obsežno plazišče, ki prečka cesto.

K. Z. B.

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas, objavlja

JAVNI RAZPIS

o sofinanciranju programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Gorenja vas - Poljane v letu 2019.

I. Namen razpisa

Namen javnega razpisa je izbira programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, ki jih bo v letu 2019 sofinancirala Občina Gorenja vas - Poljane. Občina bo programe izvajalcev, ki bodo izpolnjevali razpisne pogoje, ocenila glede na postavljena merila in glede na razpoložljiva sredstva odločila o višini sredstev, s katerimi bo izbrane programe sofinancirala.

II. Predmet razpisa so:

- posebni socialni programi in storitve invalidskih organizacij, s katerimi prispevajo k realizaciji pravic človeka državljana in nediskriminaciji invalidov,
- programi humanitarnih organizacij, s katerimi rešujejo oziroma blažijo socialne stiske in težave posameznikov in skupin,
- podpora delovanju invalidskih in humanitarnih organizacij,
- programi za funkcionalno, socialno in zdravstveno ogrožene posameznike na območju Občine Gorenja vas - Poljane,
- drugi programi društev in organizacij, ki vsebujejo elemente skrbi za zdravje in reševanje socialnih stisk in težav občanov.

Sredstva, ki se razdelijo na podlagi tega razpisa, niso namenjena za sofinanciranje:

- programov, ki jih posamezni izvajalci izvajajo kot redne programe (zakonska ali pogodbeno obveznost),
- investicije v prostore društev,
- formalnega izobraževanja,
- stroškov dela izvajalcev programov/projektov,
- programov, ki so sofinancirani iz drugih razpisov občine (na področju kulture, turizma, športa ...).

III. Orientacijska vrednost sredstev razpisa je 20.000 evrov.

IV. Sredstva iz tega razpisa morajo biti porabljena do 31. 12. 2019.

V. Upravičenci, ki se lahko prijavijo na razpis:

- organizacije, društva, združenja in zveze, ki so registrirane za izvajanje socialno-humanitarnih dejavnosti,
- javni socialno-varstveni zavodi,
- dobrotelne organizacije kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih z namenom, da bi reševale socialne stiske in težave občanov, ustanovijo posamezniki v skladu z zakonom,
- organizacije za samopomoč kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih ustanovijo posamezniki v skladu z zakonom, da v njih izvajajo posebne socialne programe in storitve z namenom skupnega reševanja socialnih problemov občanov,
- invalidske organizacije kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih ustanovijo invalidi ali drugi posamezniki v skladu z zakonom, da v njih izvajajo posebne socialne programe in storitve, utemeljene na značilnostih invalidnosti po posameznih funkcionalnih okvarah.

Za izvajalce programov se po tem pravilniku ne štejejo organizacije, registrirane na podlagi Zakona o gospodarskih družbah.

VI. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji oz. izvajalci programov:

- izvajalec ima sedež (ali sedež enote) v Občini Gorenja vas - Poljane,
- izvajalec ima sedež izven območja iz prve alineje, vendar je registriran za izvajanje socialno-humanitarnih dejavnosti, in ima vsaj 3 člane, uporabnike ali prostovoljce, ki so občani Občine Gorenja vas - Poljane,
- vsak prijavitelj se lahko prijavi z več programi, vendar le enkrat (z eno vlogo),
- program ali projekt se izvaja na območju Občine Gorenja vas - Poljane ali izven nje, če v njem aktivno sodelujejo občani Občine Gorenja vas - Poljane,
- nimajo neporavnanih obveznosti do občine,
- da so registrirani in delujejo najmanj eno leto,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu, razen za javne socialno-varstvene zavode,
- da dejavnost opravljajo na neprofitni osnovi,
- da vsako leto občinski upravi redno dostavljajo poročila o realizaciji programov (kar pa ne velja za prijavitelje, ki na razpis kandidirajo prvič) in plan aktivnosti za prihodnje leto.

VII. Merila za izbor

Iz sredstev proračuna Občine Gorenja vas - Poljane, proračunska postavka 253 »Humanitarne organizacije in društva«, bodo v letu 2019 sofinancirani programi na

področju socialno-humanitarnih organizacij po merilih in kriterijih iz 18. člena Pravilnika o vrednotenju programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v Občini Gorenja vas - Poljane (Uradni list RS, št. 67/18). Določbe tega pravilnika se uporabljajo tudi v vseh ostalih primerih, ko ta razpis ne določa drugače.

VIII. Razdelitev sredstev

Sredstva za posamezne programe se razdelijo glede na doseženo število točk, pričakovana sredstva s strani prijavitelja ter višino razpoložljivih proračunskih sredstev. Vrednost točke se določi za vsako leto posebej po pregledu in točkovanju prispelih vlog na javni razpis.

Sofinancer bo odobrena sredstva nakazal iz proračuna Občine Gorenja vas - Poljane, proračunska postavka 253 »Humanitarne organizacije in društva«, na prejemnikov transakcijski račun na naslednji način:

- 70 % odobrenih sredstev v roku 30 dni po sklenitvi pogodbe o sofinanciranju programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti za leto 2019 in
- 30 % odobrenih sredstev po predložitvi zahtevka in dokazil o namenski porabi sredstev, dodeljenih po pogodbi o sofinanciranju programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti. Zahtevek se predloži najkasneje do 30.11. 2019.

Če do omenjenega roka zahtevek ne bo predložen, se šteje, da prijavljeni programi niso bili izvedeni, zato se bo zahtevalo povrnitev že nakazanih sredstev.

Prejemnik sredstev, katerega program se bo izvajal v mesecu decembru 2019, kar mora biti razvidno iz prijave, je sofinancerju dolžan predložiti:

- najkasneje do 30. 11. 2019 zahtevek za izplačilo sredstev v višini do 100 % odobrenih sredstev za programe, odobrene po tej pogodbi, z jasno navedbo, da bo program izveden v mesecu decembru 2019;
- končno vsebinsko in finančno poročilo programov z dokazili (fotokopije računov in potrdila o plačilu) pa najkasneje do 31. 3. 2020.

IV. Obvezna oblika in vsebina prijave

1. Prijavitelji oz. izvajalci programov morajo prijavo oddati na razpisnem obrazcu »Prijava na javni razpis za sofinanciranje socialno-humanitarnih programov v letu 2019«.

2. Prijava vsebuje naslednje elemente:

- a) prijavo na izpolnjenem razpisnem obrazcu z vsemi zahtevanimi podatki in prilogami,
- b) izpolnjen, podpisan in žigosan vzorec pogodbe o sofinanciranju programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti,
- c) izjavo o nekaznovanosti.

X. Predložitev prijav

Predlagatelji morajo vloge oddati v zaprti kuverti osebno v tajništvo občine ali po pošti kot priporočeno pošiljko na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas, s pripisom »Prijava na javni razpis – ne odpiraj!« in z oznako: »za sofinanciranje programov na področju socialno humanitarnih dejavnosti v Občini Gorenja vas - Poljane v letu 2019«. Na ovojnici mora biti napisan naslov pošiljatelja.

Vloge morajo biti predložene do 20. 5. 2019 do 12.00 ure na naslov Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas, priporočeno po pošti ali osebno v tajništvo občine. Če je vloga poslana po pošti, se šteje za pravočasno, če prispe na navedeni naslov do zgoraj navedenega datuma in ure.

XI. Razpisna dokumentacija

Razpisno dokumentacijo lahko zainteresirani dvignejo vsak delavnik od dneva objave do prijavnega roka v tajništvo Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, Gorenja vas, ali na spletni strani občine www.obcina-gvp.si.

XII. Informacije

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko zainteresirani dobijo vsak delavnik od dneva objave do konca prijavnega roka na telefonski številki 04/51-83-114 (Nataša Kopač).

XIII. Datum odpiranja prijav

Odpiranje prijav ne bo javno. Izvedeno bo najkasneje v 8 dneh po zaključku razpisa.

XIV. Izid razpisa

Prijavitelji bodo o izboru obveščeni v roku 30 dni po sprejeti odločitvi. Iz zbranimi izvajalci bo župan sklenil pogodbe, v katerih bodo opredeljene medsebojne pravice in obveznosti.

Občina Gorenja vas - Poljane
Župan Milan Čadež

Dogodki skozi vse leto in kar dve uprizoritvi

2. aprila je bila v prostorih bodoče kavarne na dvorcu Visoko novinarska konferenca, na kateri so bili predstavljeni dogodki ob praznovanju 100-letnice izida zgodovinskega romana Visoška kronika. Pester izbor dogodkov bo potekal vse do konca leta pod skupnim naslovom 100 let Visoške kronike – Vest na preizkušnji.

Foto: Lidija Razložnik

Program ob 100-letnici Visoške kronike so predstavili (od leve proti desni) Marija Demšar, Milena Alič, Milan Čadež in Goran Šušnjar.

Uvodoma je zbrane nagovoril župan Milan Čadež in pojasnil informacijo o veliki najdbi na Visokem – kovani skrinji z zlatniki. Informacija je bila prvoaprilska šala, skrinja pa bo na ogled v prostorih kavarne vse do konca leta. »Visoška skrinja z zlatniki še vedno buri duhove. Še vedno ne vemo zagotovo, ali se skrinja nahaja tu ali ne. Jaz trdno verjamem, da taka skrinja z zlatniki neke obstaja,« je še povedal Čadež.

Pri pripravi letošnjega praznovanja sodeluje enaka ekipa, kot je sodelovala pri praznovanju 100-letnice Cvetja v jeseni. Projektno skupino sestavljajo predsednica Milena Alič, Valentin Bogataj, Anton Debeljak, Lucija Kavčič, Franc Miklavčič, Polona Peternelj, Goran Šušnjar, Marjeta Šifrar in Milan Čadež.

»Naš cilj je, da letošnje leto naredimo pestro z dogajanjem, ki bo zanimivo tako za naše občane kot tudi širšo javnost, ki bo predstavilo Visoko, ne samo kot mesto dogajanja te zgodbe, temveč kot pomembno, zanimivo destinacijo za turiste, raziskovalce, zgodovinarje in ljudi, ki si želijo iti samo malo v naravo,« je pojasnila Milena Alič. K sodelovanju so povabili društva, različne ustanove iz lokalnega okolja in izven. Datumi nekaterih pomembnejših dogodkov so že znani, drugi so določeni po mesecih. Še vedno so k sodelovanju povabljeni tudi druga društva, ki bi želela svoje aktivnosti povezati s 100-letnico romana Visoška kronika.

Odprtje kavarne na Visokem

Najbolj programsko pestra sta maj in junij. Maja bo TD Žirovski Vrh organiziral tradicionalni pohod skozi Zalo z igranimi odlomki iz Visoške kronike. Ddr. Igor Grdina bo pripravil širši oris takratnega časa v Evropi in na Slovenskem ozemlju ter v Poljanski dolini na zgodovinskem večeru 9. maja v Poljanah. V maju je predvideno tudi odprtje kavarne na Visokem. Junija bo Klekljarsko društvo Deteljica pripravilo razstavo čipk.

Poleti bosta dva pohoda, prvi na Visoko v organizaciji Društva upokojencev za Poljansko dolino, drugi, Cvetje v jeseni, pa 25. avgusta. Za osnovnošolce bosta razpisana likovni in literarni natečaj. V primeru lepega vremena se bodo na Trgu Ivana Regna odvijali bralni večeri.

Dopolnjena muzejska zbirka

V Loškem muzeju je vse od leta 2016 na ogled stalna muzejska zbirka

Visoška domačija pripoveduje. Ob 100-letnici povesti Cvetje v jeseni je bila zbirka dopolnjena s knjižno polico z deli iz Tavčarjeve visoške knjižnice. »Letos, ob 100-letnici romana Visoška kronika, pripravljamo intervencijo v stalno zbirko Visoška domačija pripoveduje na temo uprizoritev Visoške kronike in predavanje o Ivanu Tavčarju v jesenskem času. V okviru projekta Impresije Škofjeloškega pa je v teku pedagoški program za višje razrede OŠ, ki se bo odvijal na Visoški domačiji,« je izpostavila Marija Demšar, strokovna sodelavka za pripravo kulturnih projektov v Loškem muzeju Škofja Loka in vodja programa 80-letnice Loškega muzeja.

Uprizoritev Visoške kronike v poljanskem narečju

KD dr. Ivan Tavčar iz Poljan bo ob 100-letnici romana pripravil več dogodkov. Predsednik društva Goran Šušnjar je na kratko predstavil dva, in sicer enega pomembnejših dogodkov – uprizoritev Visoške kronike v poljanskem narečju junija ter gostovanje SNG Drama Ljubljana z uprizoritvijo Visoške kronike pred dvorcem Visoko 21. junija. V primeru slabega vremena bo uprizoritev v telovadnici Poljane. »Poljanci smo ponosni, da bomo ta dogodek organizirali na tako enkratni lokaciji – na Visokem z elitnim ansamblom.« Kot je še pojasnil Šušnjar, je organizacija tovrstnega dogodka za društvo izziv, saj delajo prostovoljno, a so si to zastavili kot povezovalni projekt celotnega kraja in vseh prebivalcev.

Lidija Razložnik

Mojster Andrej Gladek je za izdelavo replike Polikarpove skrinje potreboval 150 ur.

Podroben program vseh prireditev ob 100-letnici Visoške kronike je objavljen na strani 19.

Ob obletnici Visoške kronike dva večja dogodka

Predsednik KD dr. Ivan Tavčar Poljane je od lanskega leta Goran Šušnjar. Z njim smo se pogovarjali o dosedanjem delu, načrtih za prihodnost in dveh velikih projektih, ki ju v društvu pripravljajo ob praznovanju stote obletnice izhajanja Tavčarjeve Visoške kronike.

Foto: arhiv KD dr. Ivan Tavčar

Goran Šušnjar, predsednik KD dr. Ivan Tavčar

Predsednik društva ste od februarja lani. Kako gledate nazaj, na začetek vašega mandata, in na leto, ki je v tem času minilo?

V upravnem odboru društva smo se že pred dvema letoma pogovarjali o tem, da bi prevzel vodenje društva. Vendar ker se takrat nisem počutil dovolj pripravljenega za to vlogo, sem prosil g. Antona Kreka, da vodi društvo še eno leto. Februarja lani sem izpolnil obljubo. Od samega začetka se zavedam, da sledim predhodnikom, ki so močno zaznamovali dogajanje v kulturi ne le v Poljanah, ampak tudi v občini Gorenja vas - Poljane in širše. To dokazujejo priznanja, ki so jih posamezniki in društvo prejeli v preteklih letih, še bolj pa tradicionalni dogodki, ki popestrijo dogajanje v kraju od marca do začetka decembra ter druge aktivnosti sedmih sekcij v društvu: od fotografskih razstav, glasbenih nastopov do gledaliških uprizoritev. V preteklem letu smo ta železni repertoar razširili z dodatnimi dogodki: akademijo, literarnim večerom in posvetom oz. okroglo mizo o življenju in delu ddr. Aleša Ušeničnika ob 150. obletnici njegovega rojstva, izvedbo likovnega in literarnega razpisa za učence osnovnih šol v občini Gorenja vas - Poljane, koncertom učencev Glasbene šole Škofja Loka ter likovno razstavo našega člana. Ob tem smo okrepili sodelovanje z drugimi društvi ter zavodi znotraj in onkraj meja občine, predvsem z Osnovno šolo Poljane, Zavodom Poljanska dolina, Šubičevo hišo, Osnovno šolo Ivana Tavčarja Gorenja vas, Glasbeno šolo Škofja Loka ter drugimi.

Kako vidite društvo, njegovo delovanje in pomen za kraj in občino?

Umetniška ustvarjalnost, ki presega povprečnost in omejitve majhnega kraja, je v Poljanah prisotna že od začetka 19. stoletja. Vlogo kulturnega društva vidim v tem, da je po eni strani nosilec aktivnosti, ki bodo ohranjale spomin na dosežke domačih ustvarjalcev ali vrednotile njihov prispevek kulturni zgodovini slovenskega naroda, po drugi strani pa prinašalec novih vsebin, idej in izdelkov, ki bodo spodbujali novo ustvarjalnost, dvigali vedenje o različnih področjih umetnosti in kulture ter krajane povezovali v odprto in tolerantno skupnost. KD dr.

Ivan Tavčar Poljane je že prepoznan kot generator idej in pobud, kot dober organizator in izvajalec dogodkov na področju kulture, ki odmevajo vse širše: vsak mesec se v kraju vrstijo dogodki, ki jih zaznavajo in o njih poročajo mediji (lokalni, regijski in širše), na naše dogodke prihajajo obiskovalci tudi iz drugih občin. S tem se Poljane in posredno tudi občina umeščajo na zemljevid krajev, ki so prepoznavni ne le po bogati zgodovini, ampak tudi po aktualnem dogajanju v kulturi.

V društvu deluje že omenjenih sedem sekcij (dve glasbeni skupini, fotografska, zgodovinska, literarna, likovna in gledališka), ki sledijo programu dela. V tem letu načrtujete tudi nove aktivnosti in dogodke, katere?

Letošnje delovanje smo usmerili k dogodkom, povezanim s stoto obletnico začetka izhajanja Tavčarjeve Visoške kronike. Dogodkov bo več, tokrat bi izpostavili dva najpomembnejša: premiero igre Visoška kronika v poljanskem narečju ter uprizoritev predstave Visoška kronika SNG Drama iz Ljubljane pred dvorcem Visoko.

Intenzivne vaje in priprave za uprizoritev dramatizacije Visoške kronike že potekajo.

Kot veste, so Tavčarjeve pripovedke in povesti, v katerih je opisoval ljudi in dogodke iz teh krajev, služile kot snov za dramatizacijo Igorju Torkarju, Miranu Hercogu in Andreju Šubicu in poljansko gledališče je že nekaj desetletij uspešno uprizarjalo ta dramska besedila. Tokrat je domačin Andrej Šubic pripravil lastno dramatizacijo Visoške kronike z besedilom v poljanskem narečju, zbral ekipo več kot trideset nastopajočih, s katero že skoraj tri mesece pridno vadi. Scenografija predstave je že dorečena, v zaključni fazi je tudi oblikovanje kostumov za nastopajoče. Premiero igre načrtujemo predvidoma v drugem tednu junija v kulturnem domu v Poljanah.

Kako pa ste prišli na idejo, da bi povabili v goste SNG Drama, in kaj si v društvu obetate od gostovanja?

Ko smo si v Ljubljani ogledali predstavo, se je našemu glavnemu poljanskemu gledališčniku porodila misel, da je najbolj naravno prizorišče zanj prav Visoko: tukaj je verjetno nastajal sam roman, tukaj poteka velik del dogajanja Visoške kronike, prav tukaj se prepletajo usode njenih ključnih protagonistov. Vse te zgodovinske in namišljene usedline bodo zagotovo prispevale k posebnemu umetniškemu doživetju predstave. Predstavo bodo igralci SNG Drama iz Ljubljane uprizorili na večer najdaljšega dneva v letu, 21. junija, pred visoškim dvorcem.

Prepričani smo, da bo ta prireditvev pritegnila ljubitelje dramske igre z vseh koncev Slovenije – resnično se obeta vrhunski dogodek. Vstopnice, 700 jih bo, bodo kmalu na voljo na prodajnih mestih po vsej državi.

Eden od vaših ciljev, ki ste si jih zadali v programu dela, je tudi ustvarjanje kakovostnih dogodkov za širšo publiko. Katere bi izpostavili?

Naša želja je, da vsak naš dogodek zapolni dvorano ali drugo prizorišče. Seveda, to vsakič ni realno in tega se zavedamo. Za zdaj so naši najbolj obiskani standardni dogodki: dan staršev, miklavževanje in večer z orglicami. Tem dogodkom bomo v prihodnje namenili še dodatno pozornost in njihovim nosilcem v društvu nudili dodatno pomoč pri pripravi. Lani je bila izjemno obiskana tudi akademija ob 150. obletnici Aleša Ušeničnika. Za letos smo se začeli pogovarjati o glasbenem dogodku, ki bi lahko pritegnil širšo pozornost, ampak ker gre še za nedodelano idejo, o tem še ne bi govoril.

Kaj, menite, je za delo takšnega društva najbolj pomembno in kaj vam predstavlja največ težav?

Najpomembnejše je, da v društvu obstaja dovolj velika skupina zagnanih posameznikov, pripravljenih, da del svojega prostega časa posvetijo delu za skupnost – torej za tisto, kar se njim samim zdi vredno in dobro ter kar bi radi privoščili drugim. Marsikdaj ta prispevek ni neposredno viden javnosti, je pa lahko nepogrešljiv delček, brez katerega izvedba nekega dogodka ne bi bila mogoča. Če pa je teh posameznikov premalo ali se razširja miselnost, da se vsak prispevek mora plačati, potem nastanejo težave. Dejstvo je, da se starejši člani počasi umikajo, kar je normalno, novega priliva članov, predvsem mlajših, žal ni v pričakovanih številih. Problem je tudi v prevzemanju skrbi in odgovornosti za posamezno aktivnost, sekcijo ali kakšno bolj zahtevno vlogo v društvu. Sicer so to dejstva, s katerimi so se srečevali tudi moji predhodniki; izziv je, kako se na to odzvati danes in tukaj. Prizadevam si za najboljše, vendar mi vedno ne uspeva in se učim – tudi na lastnih napakah. Če po uspešno zaključeni prireditvi od obiskovalcev slišiš, kako lepa ali zanimiva je bila, ti to povrne moč in vztrajnost za pripravo novega dogodka oz. projekta.

Kristina Z. Božič

Foto: Janez Kloboves

Poljanski igralci se intenzivno pripravljajo na uprizoritev Visoške kronike v poljanskem narečju.

Iztok Sitar razstavljal v Mestni galeriji Ljubljana

Retrospektivna razstava angažiranega stripa

Od konca januarja do konca marca je bila v Mestni galeriji Ljubljana na ogled razstava del Iztoka Sitarja z naslovom Pod rdečo zvezdo. Na retrospektivni razstavi, ki si jo je ogledalo nekaj več kot 1.500 obiskovalcev, je bil predstavljen njegov obsežni stripovski opus.

Foto: Andrej Peunik/MGML

V Mestni galeriji Ljubljana je bila na ogled restrospektivna razstava angažiranega stripa Iztoka Sitarja iz Poljan.

Razstava je predstavljala do zdaj najtemeljitejši pregled 35-letnega ustvarjanja s premišljenim izborom osmih albumov ustvarjalca – »prav tistih stripovskih albumov, v katerih je ustvarjalec dosegel osebno likovno in besedno izpovedno zrelost, dodelanost, h kateri že od začetka delovanja vztrajno, temeljito in potrpežljivo stremi,« so zapisali ob napovedi razstave. Razstavljeni stripovski albumi so bili: Sperma in kri (1990), Ženska, ki se ljubi z mačkom (1998), Črni možje, bele kosti (1999), 4000 (2001), Zgodba o Bogu (2004), Glave (2006), Dnevnik Ane Tank (2008) in Čudaki ljubijo drugače (2014). Kot je v uvodnem besedilu kataloga, ki je izšel ob razstavi, zapisal kustos dr. Sarival Sosič, je vsebina Sitarjevih del pogosto povezana z motivi iz vsakdanjega življenja (lahko je vzeta tudi iz literarnih pred-

log), a je v skladu z njegovo avtorsko poetiko polna presenečenj, neobičajnih vsebinskih in likovnih obratov ter stopnjevanega šokiranja, ki lahko gledalce precej iritira in pri njih izzove grenak, t. i. pelinov nasmeh. »Sitarjev likovni jezik je avtorsko prepoznaven ter izhaja iz natančne risbe in sproščene slikarske poteze. Z raznovrstnim lazurnim koloriranjem dosega ekspresiven ritem, ta pa je stopnjevan tudi s poudarjanjem kontur in določenih barvnih ploskev. Kadar uporablja barve kot nosilke likovnega izraza, so te uglasene z vsebino stripovskega dogajanja, saj so tudi (psihološke) nosilke pomena in izraznosti izbranih pripovedi. Pri izboru vsebin je zelo natančen, teme išče sistematično in premišljeno ter predvsem takšne, ki so družbenokritične do sodobnega neoliberalnega časa in se ukvarjajo z različnimi

Iztok Sitar (1962) s psevdonimom Ninel (gre za anagram, ki ga je mogoče prebrati tudi nazaj) spada med najpomembnejše stripovske ustvarjalce pri nas. Njegov opus je obsežen, večino serij ali ciklov je objavil v različnih knjižnih izdajah. Objavljal je v številnih revijah in časopisih doma in v tujini. Poleg tega, da je znan ustvarjalec stripov, je poznan tudi kot ilustrator in karikaturist.

oblikami izkoriščanja, zavajanja in preusmeritve vrednot,« je še zapisal Sosič. Sitarjev stripovski opus je sicer skoraj v celoti (razen nekaj humorističnih serij) posvečen družbeno angažiranemu stripu.

Avtor o razstavi

»Z Mestno galerijo sem prvič sodeloval leta 2011 kot avtor in strokovni sodelavec pri postavitvi pregledne razstave slovenskega stripa od začetkov do današnjih dni, za katalog pa sem napisal tudi obširen tekst. Razstavo je kuriral Sarival Sosič, ki mi je lani tudi poslal vabilo za retrospektivno razstavo, kar sem seveda z veseljem sprejel. Ker je moj opus precej obsežen in raznolik, sem se odločil samo za družbeno angažirane stripe osmih albumov, ki so bili razstavljeni v osmih galerijskih prostorih. Pravi užitek je bilo sodelovati s sodelavci Mestne galerije, saj so bili izjemno profesionalni, od postavitve razstave do reklame, izpostavil pa bi izvrstno narejen katalog, za kar se ob tej priliki še enkrat zahvaljujem vsem sodelujočim,« je povedal avtor in nam predstavil še sedanje delo in načrte. »Trenutno ilustriram zbirko pravljic, rišem strip Partizan po reperskem komadu Darka Nikolovskega in pripravljam material za stripovske festivale v Srbiji, Črni gori in Makedoniji, na katere sem povabljen avgusta in septembra.«

Kristina Z. Božič

Nagrada Avsenik 2019

Srebrna Veronika Klemenčič pri Avseniku

9. in 10. februarja je v Begunjah na Gorenjskem potekalo 13. mednarodno tekmovanje harmonikarjev za nagrado Avsenik 2019. Tekmovanja v organizaciji Kulturno umetniškega društva Avsenik in v sodelovanju z GŠ Radovljica se je udeležila tudi Veronika Klemenčič iz Studorja in osvojila srebrno priznanje.

Na klavirski in diatonični harmoniki se je z dvema Avsenikovima skladbama, eno obvezno in drugo po lastni izbiri, predstavilo 110 tekmovalcev iz Slovenije in tujine. Veronika Klemenčič je zaigrala skladbi Po trgatvi in Ples v škornjih. »Obe skladbi sta po več kot petdesetih letih od nastanka še vedno zanimivi. Obvezno skladbo Ples v škornjih sem izbrala, saj je na poskok. Tekom priprav na tekmovanje sem se tako naučila še nekaj novega, saj sem skladbo Planinka, ki je bila druga obvezna skladba, igrala po svoji izbiri že preteklo leto. Skladba Po trgatvi pa je zanimiv valček, ki sva ga izbrala skupaj z mentorjem Jernejem Hostnikom,« je

po tekmovanju povedala Klemenčičeva, ki igra tudi v harmonikarskem orkestru Glasbene šole Škofja Loka.

Posebnost Avsenikovega tekmovanja harmonikarjev je, da se na njem izvajata in ocenjujeta stil in tehnika igranja na harmoniko, ki je najbližji Avsenikovemu stilu, načinu in originalni izvedbi.

Osmošolka prizna, da je priznanje pričakovala, saj se je na tekmovanje pripravljala več kot dva meseca. »Preteklo leto sem pri Avseniku osvojila bronasto, letos srebrno priznanje. Kako bo naslednje leto, je težko reči, saj ni vse odvisno samo od vaj in znanja, temveč je potrebno imeti tudi

Foto: Matic Nikolavčič

Veronika Klemenčič uživa v glasbi.

kanček sreče! Srebrnega priznanja sem vesela, saj sem vanj vložila veliko truda,« je še povedala Veronika, ki se poleg glasbenih tekmovanj udeležuje tudi drugih šolskih tekmovanj ter med drugim nastopa v gledališki skupini Orion.

Lidija Razložnik

Spomnili so se rojaka Maksa Miklavčiča

12. marca je Kulturno društvo Ivan Tavčar v poljanski kulturni dvorani v sodelovanju z Muzejskim društvom Škofja Loka pripravilo večer, posvečen Maksu Miklavčiču. Bil je član škofovloškega profsorskega ceha in eden izmed soustanoviteljev Loškega muzeja.

Maksa Miklavčiča je predstavila Helena Janežič.

Uvodne pozdravne besede sta izrekla predsednik domačega kulturnega društva Goran Šušnjar in predsednik Muzejskega društva Škofja Loka Aleksander Igličar. Maksa Miklavčiča, ki je sicer tudi njen sorodnik, je v predavanju predstavila Helena Janežič. V uvodu je poudarila njegovo misel, da se bomo v današnjem času dobro znašli, če bomo poznali svoje zgodovinske korenine.

Rojen je bil očetu Francu in materi Heleni 11. oktobra 1900 na kmetiji Martinovc v Dolnji Ravni pod Malenskim Vrhom. Po končani osnovni šoli v Malenskem Vrh in škofjski gimnaziji v Šentvidu je študiral teologijo in bil leta 1923 posvečen v duhovnika. Novo mašo je imel v domačih Poljanah. Kmalu zatem se je vpisal na študij zgodovine in geografije, za katerega ga je navdušil profesor Jože Kržišnik iz Predmosta. Po diplomski je leta 1929 postal profesor na škofjski gimnaziji, kjer je deloval vse do okupacije leta 1941. Ko se je gimnazija preselila v Ljubljano, je tam poučeval do 1945.

leta. V gimnaziji je navezal stike z nekaterimi pomembnimi učenjaki svojega časa. Malo pred koncem vojne je doktoriral z disertacijo Predjožefinske župnije na Kranjskem v odnosu do politične uprave. Po vojni je postal profesor cerkvene zgodovine na ljubljanski Teološki fakulteti in leta 1970 celo njen dekan.

Dolgoletni arhivar ljubljanskega škofjskega arhiva

Slovel je kot priljubljen predavatelj z enciklopedičnim znanjem. Že leta 1937 je prevzel vodenje ljubljanskega škofjskega arhiva. To delo je opravljal vse do svoje nenadne smrti leta 1971. Arhiv je sistematično uredil po načelu provenience (izvora gradiva). Med vojno so Italijani arhivsko gradivo deponirali v vlažne podzemne prostore, iz katerih ga je ob njihovem odhodu nemudoma rešil pred propadom.

Arhiv, ki hrani za slovensko zgodovino dokumente izjemnega pomena, je odprl strokovni javnosti. Njegova bibliografija obsega okoli 200

enot s področja slovenske cerkvene zgodovine, širjenja krščanstva med alpskimi in panonskimi Slovenci, vprašanj glagoljštva med Slovenci in posebej še zgodovine ljubljanske škofije. Svoje prispevke je objavljajl v Glasniku MD za Slovenijo, Zgodovinskem časopisu, Zborniku Teološke fakultete, Bogoslovnem vestniku, glasilu CMD Novi poti in še marsikje. Bil je avtor številnih gesel v Slovenskem biografskem leksikonu in Enciklopediji Slovenije ter sodelavec SAZU. Napisal je celo učbenik za geografijo. Eno njegovih najvidnejših del je soavtorstvo pri obsežni izdaji Leta svetnikov, ki sta ga skupaj z Jožetom Dolencem izdala v štirih zvezkih.

Še živ spomin med sorodniki in Poljanci

Kljub svoji znanstveni karieri je bil ljudski človek, ki je rad hodil v hribe in se srečeval s preprostimi podeželskimi ljudmi, posebej rad se je vračal v domače kraje. Zato si je v domači vasi zgradil hišo, z loškima profesorjema Blaznikom in Planino pa je večkrat obhodil škofovloške hribe. Želja, da bi počival v domačih Poljanah, se mu ni izpolnila, saj so ga pokopali na ljubljanskih Žalah.

Po predavanju se je razvil pogovor o znamenitem rojaku, saj so ga mnogi poznali in se jim je vtisnil v spomin. Njegov nečak Franc Miklavčič, ki gospodari na njegovi rojstni domačiji, je predstavil nekaj zanimivih anekdot iz njegovega življenja, Sely de Brea Šubic pa je izrazila svoje spoštovanje do tega učenjaka in pojasnila, da je kot vodja poljanske šole v galerijo znamenitih Poljancev v njenem predverju umestila njegovo sliko. V diskusiji so se dotaknili tudi njegovega članstva v Ciril-metodijskem društvu in zapletenih razmerah, v katerih se je znašel v novem režimu po drugi svetovni vojni.

V predverju dvorane kulturnega doma je bila ob tej priložnosti odprta še razstava o 80-letnem delovanju Muzejskega društva Škofja Loka, ki so ga sicer praznovali že leta 2017.

Jure Ferlan

SOLNI CENTER
MORSKI RAJ
Poljanska cesta 55,
Telefon: 031 621 676
E-pošta:
scmorskiraj@gmail.com
Facebook: scmorskiraj,
www.morski-raj.net

S SOLNO TERAPIJO nad SENENI NAHOD ali ALERGIJO NA CVETNI PRAH!

V zraku se povečuje koncentracija cvetnega prahu, ki bolnikom, alergičnim na cvetni prah, povzroča marsikatero težavo.

S solno terapijo Vam olajšamo:

kihanje, voden izcedek, zamašen nos, draženje v grlu, srbeče in pordele oči, glavobol, kašljanje, težko dihanje, razdražljivost in nespečnost.

Otroci pomagamo otrokom

OŠ Ivana Tavčarja je v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije letos že devetič organizirala mednarodni likovni natečaj z naslovom Otroci pomagamo otrokom, tokrat s podnaslovom – Nasmeh, ker mi je mar; povsod in za vsakogar. Prejeli so 817 del iz Slovenije, Hrvaške in Nemčije, strokovna komisija pa je nagradila 30 najboljših del – med njimi tudi tri iz domače občine. Prejeli so jih Blaž Cankar in Lovro Jeraša iz OŠ Ivana Tavčarja ter Elin Kos iz OŠ Poljane.

Skupinska slika nagrajencev in njihovih mentorjev ter ravnateljev

Tema vsakoletnega likovnega natečaja je objavljena maja, izdelke zbirajo do konca šolskega leta. Glavni namen natečaja je po besedah njegove pobudnice in pomočnice ravnatelja Jane Rojc, da otroci spoznajo, da lahko že z majhnimi pozornostmi, kot so nasmeh, obisk, pogovor ali pomoč pri opraviilih, nekomu polepšajo dan ali celo pomagajo pri reševanju življenj ljudem v svoji okolici. »Razvijali naj bi kulturo medsebojnega razumevanja in spoštovanja ter iskali rešitve za boljše življenje. Spodbuditi jih želimo k iskanju rešitev, kako lahko pomagajo drug drugemu, kaj lahko naredijo za boljši jutri,« je dejala in poudarila, da strokovno komisijo, v kateri sta poleg nje še akademska slikarka Silva Karim in upokojena svetovalka za razredni pouk Marjeta Kepec, vsako leto presenetijo z izvirnostjo in idejami.

Najmlajšim je mar za skupno prihodnost

Slovesna podelitev nagrad najboljšim je potekala sredi marca. S kulturnim programom, ki ga je vodila Ana Dolenc, so jo zaokrožili učenci glasbene šole – Lan Dolenc na violončelu, Juša Benedičič na violini, Urban Slabe na klavirju, ansambel Zaigraj.si, Hana Dolenc na kitari –, šolski pevski zbor Mavrica in Folklorna skupina Zala. Zbrane je pozdravil ravnatelj Izidor Selak, ki je izrazil ponos, da so na natečaj prejeli toliko del, in pohvalil prizadevno delo Jane Rojc. Vesel, da se tak dogodek odvija v občini in da obstaja ta mednarodna povezava, je bil tudi župan Milan Čadež, poslanec Žan Mahnič pa je slovesnost in čut otrok za soljudi navezal na shod proti podnebnim spremembam, ki je tisti dan potekal po

večjih mestih. Kot je poudaril, otroci tako dokažejo, da jim je mar za našo skupno prihodnost. Zahvalil se je vsem prostovoljcem za njihovo delo na področju humanitarnosti ter staršem in mentorjem izrekel pohvalo za spodbujanje otrok k takemu ravnanju. Prisotne je nagovoril tudi predstavnik Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Živko Banjac, ki je čestital otrokom in šoli k imenitnim dosežkom ter uspeh navezal tudi na novozgrajeno telovadnico.

Zadnja štiri leta

sodeluje tudi Mestni muzej Idrija

O delu komisije je spregovorila Marjeta Kepec, ki je dejala, da nikakor niso imeli lahkega dela. »Vsako leto prejmemo več kakovostnih del, ob katerih lahko razpravljamo – kaj v delu prevladuje, kakšni so izraznost, izbrana tehnika, izbor barv ... Veseli nas izredno velik nabor različnih tehnik, ki jih za upodabljanje svojih zamisli izberejo otroci skupaj s svojimi mentorji,« je pojasnila in se zahvalila vsem, ki so se odzvali na natečaj.

Kot pomemben člen v verigi pa se zadnja štiri leta natečaju pridružuje tudi Mestni muzej Idrija, saj jih po besedah njegove predstavnice Milojke Magajne združujejo iste vrednote. Muzej že 60 let upravlja bolnico Franja, ki je v težkih vojnih časih obstala predvsem zaradi povezovanja z okoliškim prebivalstvom in medsebojne pomoči. »Naše glavno sporočilo mora biti, da skrbimo drug za drugega, saj smo skupaj močnejši,« je dejala in vse zbrane povabila na dogodek z naslovom Od javke do javke, ki bo 18. maja potekal v bolnici Franja in vključuje obisk lokacij v okolici, ki so bile med vojno ključne za delovanje bolnice. Tja se bo tudi preselila razstava 30 nagrajenih del na likovnem natečaju, ki so sicer sedaj do začetka maja na ogled v spodnjem hodniku OŠ Ivana Tavčarja.

Tina Dolenc

50 let, odkar so bili prvošolci

Predzadnji marčevsko soboto so se v gostilni Metka v Studorju zbrali sošolci generacij 1960 in 1961, ki so šolo prva štiri leta obiskovali v Leskovici. Srečanje sta organizirali Anica Košir in Jana Šturm ob 50-letnici vstopa v prvi razred.

Poleg organizatork so se srečanja udeležili še Jožica Brdnik, Dragica Razpet, Anica Obid in Izidor Verčič. Žal so bili ta dan zadržani Vera Ivko, Avgust Švab in Roman Gartner. V šolo so prihajali iz Leskovice, Robidnice in Kopačnice, danes pa v Leskovici živi le Anica Košir. Druge je življenjska pot zanesla v Cerkno, Škofjo Loko in Ljubljano. Poučevala jih je Zvonka Bogataj, na katero imajo vsi zelo lepe spomine, ter poudarjajo, da je bila zelo potrpežljiva učiteljica, saj so znali marsikatero ušpičiti. »Dekleta smo bila v prevladi, fantje pa le trije – občasno smo jim kaj zagodle. Spomnim se, da smo jim enkrat vzele svinčnike in flumastre ter jih skrile,« v smehu pripoveduje Anica Košir.

Pisali so še s peresom, ki so ga namakali v črnilo, pod mizo pa so imeli prostor za torbo.

Ena izmed deklet je imela še papirnato torbo. Če je zapadlo veliko snega, se je zgodilo, da v šolo ni prišel nihče, enkrat pa je k pouku prišla le Jožica Brdnik, ki je prigazila iz Kopačnice. Zahvaljujoč Olgi Čadež, ki še danes živi v prostorih nekdanje šole, so imeli tople malice. Kot pripoveduje Jana Šturm, so na dedka Mraza hodili v Gorenjo vas in tam dobili sendvič in čaj, kar je bilo zanje pravo doživetje.

Po štirih letih so šolanje nadaljevali v Gorenji vasi. Jožica Brdnik je v Gorenjo vas šla že leto prej kot drugi, a ne glede na vse so ostali prijatelji ter se družili med odmori. »To je bilo prvo srečanje po zaključku šolanja v Leskovici. Marsikaj smo si povedali, kar smo že pozabili,« je izpostavila Jana Šturm,

Izidor Verčič, Anica Obid, Dragica Razpet (vsi trije na levi strani), Jožica Brdnik, Anica Košir in Jana Šturm (vse tri na desni strani) so bili nad srečanjem navdušeni.

Anica Košir pa dodala: »Enkratno doživetje, ko se po tako dolgem času spet vidiš s sošolci in se ti (takrat) nikamor ne mudi. Obljubili smo si, da se čim prej spet vidimo, a takrat v popolni sestavi.« Lidija Razložnik

Obnova vrnila slikama prvotni sijaj

Po več letih restavratorskih posegov sta se nazaj v župnijo Trata - Gorenja vas vrnili oltarni sliki iz cerkve na Hotavljah. Več desetletij sta močno poškodovani propadali v zvoniku hotaveljske cerkve, zato je bila njuna obnova zelo zahtevna.

Slika sv. Lovrenca in Kancijana pred restavriranjem in po njem

Sliki, izdelani v tehniki olje na platnu, bi lahko zaradi neustrezne hrambe in stanja povsem propadli. Zaradi izjemne naklonjenosti mag. Barbke Gosar Hirci, vodje oddelka za štafelajno slikarstvo (slike na platnu) na Restavratorskem centru v Ljubljani, sta bili sprejeti v redni program restavriranja. Kot je povedala, so se za to odločili zaradi zelo slabega stanja slik in zavedanja pomena z likovno dediščino bogatega škofjeloškega okoliša ter lokalne dediščine za izobraževanje in osveščanje prebivalcev. Dela, ocenjena na dobrih 14 tisoč evrov, je v celoti kril omenjeni center, ki je sicer osrednja ustanova na področju restavratstva v Sloveniji in deluje pod okriljem Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS.

Sliki sv. Lovrenca in Graške Marije Pomočnice

Večja, skoraj dva metra visoka slika predstavlja zavetnika cerkve na Hotavljah, rimskega diakona in mučenca sv. Lovrenca v dalmatiki in oglejskega mučenca Kancijana, upodobljenega kot rimskega vojaka. Oba imata v rokah palmovi veji, simbol mučeništva. Lovrenc drži v roki železno rešetko, na kateri je bil mučen. Prvi velja za zaščitnika poklicev in opravil, povezanih z ognjem, drugi pa z vodo. Manjša, približno 130 centimetrov visoka slika prikazuje za zahodno Slovenijo ikonografsko redek tip Graške Marije Pomočnice z otrokom Jezusom, ki v roki drži zemeljsko kroglo.

Obe umetnini sta bili del celostne scenografske podobe kulise glavnega oltarja, saj sta ob navadnih dneh zakrivali niši na sredini. Ob praznikih so ju odstranili, da so se pokazali kipi z istim motivom. Glede na slog sta delo dveh različnih avtorjev, katerih imeni nista

znani. Marijina slika bi lahko sodila še v drugo polovico ali konec 18., slika svetnikov pa v prvo polovico 19. stoletja. Bili sta že del prejšnjega baročnega oltarja, saj je bil sedanjí temeljito predelan v začetku 20. stoletja.

Sliki so restavratorji najprej očistili trših delov umazanije, kot so omet, pesek, pajčevine in ptičji iztrebki, potem pa utrdili njune slikovne plasti. Zaradi poškodovanosti sta bili podlepljeni z novim platnom, ki ju je stabiliziralo in omogočilo rekonstrukcijo uničenih delov.

Kot zanimivost velja omeniti, da je slika sv. Lovrenca in Kancijana sestavljena iz treh

Zahvaljujem se g. Juretu Ferlanu, da je opozoril na dotrajani sliki in našel možnost za njuno restavriranje. Zahvaljujem se tudi restavratorskemu centru v Ljubljani, še posebej mag. Barbki Gosar Hirci, da so poskrbeli za restavriranje slik ter za to, da so stroške obnove pokrili z javnimi sredstvi.
Župnik Gregor Luštrek

skupaj sešitih delov grobega platna. Sledilo je napenjanje na ustrezne podokvirje z lesenimi zagozdami, saj bi žebliji zaradi korozije sliko lahko poškodovali. Dobro stanje podokvirja je zelo pomembno za stanje slike. Potem so bili na vrsti še kitanje, retuširanje, lazuriranje in končno lakiranje, saj lak sliko zaščiti. Večjo sliko je restavrirala mag. Zdenka Salmič Pungerčar, manjšo pa mag. Aleš Sotler.

Pozivi k ohranjanju likovne dediščine

Gosar Hircijeva je še povedala, da vsako likovno delo zahteva individualen konservatorsko-restavratorski pristop. Temelj za ustrezno izbiro materialov in metod je v poznavanju materije. Poziva vse lastnike umetniških del, posebej starejših, da ob pomanjkanju finančnih sredstev ne obupajo nad likovno dediščino, ampak se posvetujejo z usposobljenim strokovnjakom, kako umetnino konservirati, se pravi z minimalnimi stroški ustaviti njeno propadanje, da lahko počaka na restavriranje. Po njenem mnenju so slike na platnu med najranljivejšimi predmeti kulturne dediščine, obenem pa so tudi najdragocenejši. Sliki ostajata last cerkve na Hotavljah, saj sta del njenega inventarja, ki je skupaj s stavbo zaščiten z vpisom v Register kulturne dediščine RS in z odlokom gorenjevaške občine o razglasitvi za spomenik lokalnega pomena.

J. F.

Janez že kleplje letos 19. maja

Turistično društvo Sovodenj vabi 19. maja na tradicionalno etnološko prireditev Janez že kleplje in veselico z Ansambлом dveh dolin.

Kot je že v navadi, se boste lahko pomerili v tradicionalni košnji in grabljenju ter še dveh zabavnih igrah. Tekmovalni pari se lahko prijavite Jakobu (041/461-742) oz. Dominiku (051/229-169) ali pa preko e-pošte: td.sovodenj@gmail.com.

Svoje delo bodo predstavili tudi člani Čebelarskega društva Sovodenj.

P. N.

Letos bo tradicionalna prireditev Janez že kleplje 19. maja. Turistično društvo Sovodenj vabi k sodelovanju tako kosce kot grabljice.

S kužkom smo brali z nasmehom

Foto: arhiv knjižnice

Utrinek z zadnjega spomladanskega srečanja s kužkom v naši knjižnici, ki nas znova obišče jeseni.

Razstavni prostor gosti nova likovna dela

Od torka, 2. aprila, svoja dela razstavlja zanimiva intuitivna akademska slikarka in

pesnica Maja Cerar. Njeni močni akrili so, sploh v zadnjem času, vse bolj povezani z meditacijo in duhovnostjo. Zato ni presenetljivo, da so njene slike polne barv vseh vrst, saj rada raziskuje nove in nove odtenke. Gledalec, ki stoji pred sliko, te energije iz slik dojame in jih predela v lastne zaznave.

Njeno slikarstvo izhaja iz impresionističnega stila in se nanaša na ameriško sodobno slikarstvo.

Dogajanje ob odprtju sta z glasbo popestrili Julija Sokol in Eva Selak, ki se glasbe učita pod vodstvom Marka Ušeničnika. Ob tej priložnosti se Marku Ušeničniku in njegovim učencem iskreno zahvaljujemo za vso glasbeno podporo na naših prireditvah v letu 2018/19.

Razstava pod naslovom Barviti pomladni koraki bo v knjižnici na ogled do 30. maja letos.

Na obisku babice in dedki s svojimi vnučki

28. marca so nas obiskali najmlajši otroci iz vrtca Zala Gorenja vas, z vzgojiteljicama Ano Potočnik in Kati Kavčič. Otroke so tokrat v knjižnico pospremili tudi njihovi stari starši in neka-

Spoštovani uporabniki knjižnice!

Obveščamo vas, da bo Krajevna knjižnica Gorenja vas v TOREK, 30. aprila 2019, pred dvodnevним praznikom ZAPRTA!

Hvala za razumevanje in lepe praznične dni!

Kolektiv Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka

teri starši. Podružili smo se v mali večnamenski dvorani v knjižnici, kjer smo prisluhnili pravljici vseh generacij, Muci Copatarici avtorice Ele Peroci. Otroci so zapeli dve pesmici o mucah ter zaplesali. Za sladek konec pa nam je muca pustila bombončke. Njihovo druženje pa se je nadaljevalo na igrišču pred Sokolskim domom.

Od oktobra 2018 do aprila 2019 sta nas redno mesečno obiskovala kuža in njegov spremljevalec iz društva Ambasadorji nasmeha. Obiski so potekali enkrat mesečno, bralnih uric pa se je v vsej sezoni udeležilo lepo število otrok. Ob vsakem srečanju smo imeli drugačen tematski sklop (agility, rojstni dan, pesmice ...). Namen takšnih bralnih uric je v prvi vrsti pomoč bralcem začetnikom, seveda pa tudi spoznavanje navad kužka in še mnogih drugih zanimivosti.

Slika pa je nastala na zadnjem srečanju, v ponedeljek, 1. aprila, ko so otroci pomahali v pozdrav do jeseni, ko bomo s srečanji ponovno nadaljevali.

Bernarda Buh

Bralni kotichek

ZA ODRASLE

Ljubiteljem skandinavske literature priporočamo knjigo avtorja **Fredrika Backmana MI SMO MEDVEDI!**

Nekje je mesto, v katerem skupnost pomeni vse. Srce te skupnosti so Medvedi, mestni hokejski klub, ki vse svoje upe polaga v mladinsko ekipo. In srce te ekipe je njen najboljši igralec Kevin. Bližajo se finale državnega prvenstva, ki bo odločil o usodi mladih fantov, kluba in vseh prebivalcev. A velike sanje malega mesta se čez noč razblinijo, in ko skrivnosti te noči pridejo na dan, se zgodba, ki se začne kot pravljica, sprevrže v tragedijo.

Radi posežete po zgodovinskem romanu? Ameriški pisatelj **Mark Sullivan** je po desetletnem raziskovanju gradiva napisal privlačno zgodovinsko sago, pretkano z napetostjo in ljubeznijo, ki nosi naslov **POD ŠKRLATNIM NEBOM**.

Pino Lella se ne meni za vojno ali naciste. Je popolnoma običajen italijanski najstnik – v njegovih mislih

ni prostora za veliko drugega kot glasbo, hrano in dekleta –, a so mu dnevi brezskrbnosti štet. Ko stanovanje njegove družine v Milanu uničijo zavezniške bombe, postane del podzemnega gibanja, ki pomaga judom bežati čez Alpe. To je tudi čas, ko se nesmrtno zaljubi v lepo Anno.

Ljubiteljem dobrega kriminalnega romana pa tokrat predstavljamo delo pisateljice **Shari Lapena PAR IZ SOSEDNJE HIŠE**.

Anne in Marco ter njuna šestmesečna dojenčica Cora živijo v razkošni vrstni hiši v manjšem kraju na severu države New York. Na drugi strani skupne stene hiše živi Cynthia in Graham, par brez otrok. Za Grahamov štirideseti rojstni dan Cyntihia priredi zabavo, na katero sta povabljeni samo Anne in Marco. Cora pustita doma v otroški postelji in jo iz hiše sosedov izmenično hodita kontrolirati vsake pol ure. Dojenčica skrivnostno izgine. Obupana starša pokličejo policijo. Primer kmalu postane medijsko odmeven, medsebojni odnosi se vedno bolj zaostrujejo, ugrabitvi zahtevajo odkupnino. Je Cora živa ali mrtva? Kdo s Corinim izginotjem razčiščuje svojo preteklost in kdo z ugrabitvijo ureja svojo prihodnost?

ZA MLADE BRALCE

Našim najstnikom, mladim bralcem tokrat priporočamo nekaj novejših del:

1. Forman: ČE OSTANEM in nadaljevanje KAMOR JE ŠLA
2. Santos: LAŽ
3. Koritnik: BEYSONOVA IN YARINA USODA
4. McCaffrey: TISTA NOČ
5. Petek: UGANKE MARCA POLA (zabavna logika za male in velike bralce)

Najmlajši bralci pa lahko posežejo po sledečih novih naslovih:

1. Mazzini: ZELENJA POŠAST
2. Gifford: KNJIGA PRIMERJAV
3. Gleeson: ZGODBA O KATKI
4. Costamagna: DINOZAVER REKS JE LAČEN
5. Schneider: GOSPOD VESEL IN GOSPA MRAK
6. Hart: NE MOREM ZASPATI
7. Hanačkova: TEŽKA VPRAŠANJA BISTREGA JANA in ZAGONETENA VPRAŠANJA RADOVEDNE MAJE
8. Claybourne: DINOZAVRI V 30 SEKUNDAH
9. Lacey: VARUH ZMAJEV

Naj branje v lepih sončnih dneh ne bo potisnjeno na stranski tir. Zatorej le obiščite naše enote in pomagali vam bomo najti pravo knjigo za vas in vaše otroke.

Zemlja domača ni prazna beseda (Ivan Tavčar)

Zemlja ima svoj praznik 22. aprila. Za praznik se spodobi, da je Zemlja čista, »sveže oprana«, zato so v tem času običajne tudi najrazličnejše čistilne akcije. Lahko pa se Zemlji z lepim odnosom poklonimo vse leto, raziskujemo njene koticke in se učimo. Eden od takih koticov so tudi mokrišča.

Ograjen del mokrišča v Žabji vasi z mresti in vodno peruniko

Dan Zemlje je namenjen spomenu na vse njene predele, tudi na redka in ogrožena, a naravovarstveno pomembna območja, med katerimi so tudi mokrišča. Mnogi se gotovo še spomnite glinokopov, kjer so kopali glino za domačo opeko, potem pa jih je zalila voda. Tudi to so bila mokrišča. Spomladi so okoli njih regljale žabe, iz mrestov so lezli paglavci ... Se še spomnite nabiranja velikih zvončkov ali po domače kronc v okljukih ob Sori, pa komarjev, kačjih pastirjev, ločja in belega puhastega munca na mokrih travnikih? No, nekateri se boste spomnili še »žabjega lova« spomladi. V mrzlih zimah pa zaledenelih bajerjev, kjer se je zbrala vaška mladež in se drsala. Pa kje so že tisti časi. Čez mokrotne travnike so danes speljani izsuševalni kanali z bomo bero nekdanjega življenja, tisti, ki niso košeni, pa so preraščeni z grmovjem in drevjem. Mlake in bajerji so večinoma zasuti z odpadno zemljino in smetmi, na nasutih pa so zrastle hiše. Da je bil človek v preteklosti tesno povezan z zemljo, namočeno z vodo, pa naj bo to v pozitivnem ali negativnem smislu, nam dajo vedeti tudi ohranjena krajevna, ledinska ali hišna imena. Med njimi so Mlaka, Blata ali Blato, Žabja vas, Žabenska grapa, Loge, Zamokrica, u Jezeršk in pr' Lužarji.

Zakaj so mokrišča danes pomembna, potrebna naše skrbi in varstva, pa lahko izveste v nadaljevanju.

Kaj pravzaprav so mokrišča?

To so območja, na katerih občasno ali stalno zastaja voda, se vanje steka, pretaka in odteka. Mednje prištevamo močvirja, barja, mokrotne travnike, loge in rečne mrtvice, močvirne gozdove ter obmorske lagune in priobalne dele morij. Mokrišča so tudi naravni »nasledniki« jezera, ki jih je počasi zasul pesek, ki so ga vanj nanесли pritoki. Naj še enkrat omenimo površine, kot so glinokopi, mlake, bajerji in

kali, ki so umetno nastala mokrišča, povezana s potrebami človeka.

Tu uspevajo številne prav posebne, danes že redke in ogrožene rastline, prilagojene na visoko vlago in kislo prst, zato so prepoznane kot zibelka biotske pestrosti. Mnoge močvirske rastline, kot na primer navadni loček, imajo gobasta stebela, ki prenašajo zračni kisik v korenine in jim omogočajo dihanje. Pri nekaterih, kot je lokvanj, pa zgradba listov omogoča plavanje na vodi. Rogoz in navadni trst pokonci držijo olesenela stebela, zato jih nihanje vodne gladine ne moti. Med pogostimi rastlinami mokrišč so tudi rumene vodne perunike, šaši, ki so zelo podobni travam, liste pa imajo brez kolenc in so v prerezu trirobo, ločki, ki imajo polna stebelca in okrogel prerez listov, ter bekice, ki imajo ploščate liste in so večinoma na robovih dlakavi. Pozno spomladi na namočenih travnatih tleh še ponekod vidimo munc z belimi čopki.

Pester življenjski prostor

Z vodo namočena območja so pester življenjski prostor, kjer vodo čistijo in od nje živijo nešteti organizmi, od mikroskopsko majhnih bakterij, praživali in alg. Tu najdemo vse, od drobnih nevretenčarjev in dvoživk, ki so hrana za druge živali, do rib in plazilcev. V današnjem času so se na mokriščih naselili tudi bobri. Naj omenimo še močvirsko sklednico – edino slovensko avtohtono sladkovodno vrsto želve. Na steblikovjih in grmiščih posedajo za mokrotne predele značilne ptice. Pri nas so se zelo razmnožile tudi sive čaplje, ki jih vidimo na travnikih okrog Sore in v njej, kako oprezajo za hrano.

Zakaj so mokrišča pomembna tudi za ljudi?

Mokrišča so tudi naravni zbiralnik vode. Iz njih se napajajo vodotoki in obratno. Poleg tega delujejo kot velike naravne spužve, ki ob

visokih vodah ujamejo in »popijejo« veliko vode, ki nato počasi odteče, in zato preprečujejo oz. zmanjšujejo poplave. Številni drobni organizmi, prisotni v mokrih tleh, vodo čistijo, zato mokrišča delujejo kot naravna čistilna naprava (vendar z omejenim delovanjem). Lahko si jo omislimo tudi doma in v svoj domači svet vnesemo delček biotske pestrosti mokrišča. Izboljšujejo mikroklimo, saj v vročini ob izhlapevanju vode blažijo sušo in vlažijo okolico. Velika mokrišča so ob preudarni rabi tudi vir surovin, kot so ribe, les, krma in kmetijski pridelki. Nekdaj so na obsežnem Ljubljanskem barju pridobivali tudi šoto, ki je bila vir kurjave. Mokrišča z raznovrstnim življenjem pa so za nas prijeten prostor za opazovanje narave in sprostitve, pa tudi prostor za izobraževanje, raziskovanje in ozaveščanje o pomenu ohranjanja narave in okolja, posebej če so primerno urejena za ogledovanje in obiskovanje.

Območje pod Lajšami velikega naravovarstvenega pomena

Za ljudi večinoma prepoznan kot brezkoristen, z naravovarstvenega vidika pa pomemben svet počasi, a vztrajno izginja izpred naših oči tudi pri nas (beri: v naši občini). Večji naravovarstveni pomen ima območje pod Lajšami, med Mihevkom in gorenjevaško osnovno šolo. Imenuje se naravna vrednota Gorenja vas – močvirna dolina (pri Trati v Gorenji vasi) in predstavlja življenjski prostor ogroženim živalskim vrstam, ki pa je že tudi precej spremenjen.

Zaradi poseganja človeka v občutljivi mokrotni prostor je mokrišč vedno manj, z njimi pa izginja tudi biotska pestrost dežele pod Blegošem. Vendar pa kljub vsemu ohranimo, kar je še ostalo, tudi loge in mrtvice ob potokih in Sori. Pustimo vlažne, mokrotne predele travnikov, da na njih še naprej raste munc, in zelene mlake, da bomo lahko otrokom pokazali, kaj so mresti, kaj pupki, od kod so prilezle žabe, in jim razložili, da je »tisto« mokrišče »tam« ena velika goba, ki popije vodo, da nimamo še večjih poplav.

Tadeja Šubic

Zemlji in varovanju narave je posvečen 22. april – dan Zemlje, ki je svetovni letni dogodek. Leta 1969 je mirovni aktivist John McConnell na Unescovi konferenci predlagal dan spomina na Zemljo, ki naj bi bil na prvi pomladni dan, 21. marca. Leta 1970 pa je ameriški senator Gaylord Nelson za dan Zemlje proglasil 22. april. Z dogodki, povezanimi z varovanjem okolja in narave, ga praznujejo v več kot 192 državah vsega sveta. Dan mokrišč pa obeležujemo vsako leto 2. februarja, ker je bila 2. februarja 1971 v iranskem mestu Ramsar sprejeta Konvencija o mokriščih (Ramsarska konvencija), ki predstavlja temelj njihovega varstva in trajnostne rabe. Posvečen je ozaveščanju o njihovem pomenu za ljudi in ves planet.

Zaskrbljeni nad ribjim življenjem v naših vodah

30. marca so člani Ribiške družine (RD) Visoko organizirali očiščevalno akcijo ob Sori na območju svojega revirja, ki se na 9-kilometrskem odseku razteza od Hotavelj do Loga. Po njej so se zbrali še na občnem zboru.

Foto: P. N.

Golosek ob reki Sori

Ob obrežjih Sore in pritokov so našli predvsem plastične smeti, največ od tega ostankov balirnih folij, ki se oprijemajo vejčja in na njem razpadajo. Na pomoč so jim priskočili tudi člani Turističnega društva Gorenja vas.

Akciji je sledil letni občni zbor, na katerem so pretresali številna pereča vprašanja. Člani so v preteklem letu opravili 293 ur dela, dva čuvaja pa okoli 300 obhodov. Sodelovali so z obema šolama v občini pri izobraževanju s področja ribištva in varovanja narave. Aktivni so bili tudi mladi ribiči pod vodstvom mentorja Andreja Tomina.

Z izkupičkom od prodanih ribolovnih kart so financirali nakup številnih ribjih mladice in jih vložili v Soro s pritoki.

Golosekov ob vodotokih ne bi smelo biti

V zadnjem letu so opazili več golosekov ob Sori in pritokih, kar je problematično zaradi vpliva na vodni in obvodni živalski svet in se še posebej v območju Nature 2000, kamor spada precejšen del revirja, ne bi smelo dogajati. Po besedah predsednika Mirka Horvata posamezni lastniki zemljišč ob vodi posekajo celotno

vegetacijo z grmovjem in drevesi vred, da tako prihranijo čas, ki bi ga porabili za redčenje. Stanje so si ogledali skupaj s predstavnikom Zavoda RS za varstvo narave (ZRSVN) Alešem Podbrežnikom in podali prijavo na Inšpektorat za okolje in prostor, Območna enota (OE) Kranj. Podali so že kar nekaj prijav, a nobena ni bila dokončno rešena. Problem neodzivnosti državnih institucij, ki so pristojne za varovanje narave, ter slabe zakonodaje, ki jim ne daje dovolj moči za učinkovito ukrepanje, je bil na zboru splošno poudarjen. Poleg golosekov so velik problem tudi nelegalna odlagališča, nepravilno in pretirano gnojenje z gnojivko, nelegalni privatni iztoki v vodotoke in izpusti iz čistilnih naprav. Ti se pojavljajo ob večjih nalivih, ko so čistilne

naprave preobremenjene in pride do izlivov neprečiščene vode v Soro. Življenjski prostor ribam in drugim živalim krči tudi obzidavanje brežin, vcevitve potokov in drugi človekovi posegi v struge in obrežja. Izginjajo tolmeni in obrežne luknje, ki nudijo zavetje ribam. Ribe potrebujejo skrivališča, hrano in prostor za razmnoževanje. Če se jim le eno izmed teh komponent vzame, se jim bistveno oteži ali celo onemogoči nadaljnji obstoj.

Ribji stalež se zmanjšuje

Ribiči opažajo, da se ribji stalež zaradi vse bolj intenzivnih človekovih posegov in sprememb klime, saj je vode vse manj, zmanjšuje. Če bo šlo tako naprej, bo v prihodnosti rib le še za vzorec. Kot je še povedal Horvat, jih skrbi tudi načrtovani poseg na Sori pri Poljanah, ki se jim zdi prekomeren. Kljub temu da je bilo upoštevanih precej njihovih predlogov, bo na mestu, kjer se načrtuje prestavitev struge v okviru protipoplavnih ukrepov, izgubljeno dristišče sulca, vsaj 20 let pa bo trajalo, da se struga povrne v ustrezno naravno stanje. Skrb jim vzbuja tudi cianidno galvaniziranje v Todražu, za katerega so izvedeli iz medijev, saj bi v primeru izlitja te nevarne snovi prišlo do obsežnega uničenja življa v vodah. Udeleženci zбора, tako člani kot gostje, so si bili enotni, da bi morala biti Poljanska Sora kot vodotok 1. reda bolj varovana. Predstavnik Ribiške zveze Slovenije Igor Miličič je dejal, da je nepojmljivo, da ribiške družine kot koncesionarji, ki upravljajo z vodami in za to državi plačujejo koncesijo, niso stranka v postopku pri odločitvah o usodi vodotokov. Če bi bile, bi lažje branili naravo pred pritiski kapitala in vse bolj razširjeno komoditeto od narave odtujenega sodobnega človeka.

Jure Ferlan

Nagradna igra

Kako natančno znamo opazovati svojo okolico?

Na sliki je sotočje dveh srednje velikih potokov v KS Gorenja vas. Bralce sprašujemo, katerih dveh.

Foto: M. Likar

Vabljeni na brezplačen pregled koles

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu vabi na brezplačen pregled koles, ki bo v torek, 14. maja 2019, od 12. do 17. ure na parkirišču pri Osnovni šoli Poljane (pri krožišču).

V primeru slabega vremena se dogodek prestavi. O novem terminu vas bomo obvestili preko Radia Sora ter spletne strani Občine Gorenja vas - Poljane. Vljudno vabljeni!

Pravilne odgovore s pripisanim imenom, priimkom in vašim naslovom pričakujemo na elektronskem naslovu podblegaske.novice@gmail.com do 5. maja. Srečni izžrebanec bo za nagrado prejel knjigo *Onkraj sebe – So(n)čne zgodbe* avtorice Minke M. Likar.

Za zaključek sezone skok na stopničke in rekord skakalnice

Za smučarsko skakalko Niko Križnar iz Delnic je najboljša sezona doslej. V skupni razvrstitvi se je povzpela na peto mesto, na zadnji tekmi v ruskem Čajkovskem pa je z odličnim skokom postavila osebni in rekord velike skakalnice pri 140,5 metra, kar je zadostovalo za bronasto odličje – prvo v letošnji sezoni in drugo v njeni karieri.

Foto: osebni arhiv Nika Križnar

Nasmejana Nika Križnar po zadnji tekmi v letošnji sezoni

Simpatična 19-letnica si je od naporne sezone že odpočila, zdaj pa moči usmerja predvsem v dokončanje zamujenih šolskih obveznosti na Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju in priprave na maturo. Lahko da ste jo srečali tudi na teku, saj kljub krajšemu premoru od treningov skuša vzdrževati kondicijo za prihajajočo poletno sezono. Z zaključkom zimske sezone je zadovoljna, saj je izpolnila vse zadane cilje. Uvrstila se je med pet najboljših v skupnem seštevku svetovnega pokala in na zadnji tekmi tudi stopila na zmagovalni oder: »Iskreno povedano, po predzadnji tekmi sem si rekla, da se moram sprijazniti, da v tej sezoni nisem prišla na stopničke. V skupnem seštevku sem prišla med šest najboljših, tako da je bil cilj dosežen, a želela sem si še ene stopničke. Še

dan pred tekmo sem bila prepričana, da tega ne bo. In očitno se takrat, ko najmanj pričakuješ, zgodi najlepše presežanje. Na veliki skakalnici, kjer nisem nikoli pričakovala, da bom stopila na zmagovalni oder, saj imam kar nekaj težav, je prišel tisti trenutek. Prvi skok je bil res vrhunski, pred drugim je bilo kar nekaj napetosti, ker je skakalka pred mano skočila zelo daleč. Vedela sem, da moram preskočiti svoj osebni rekord, zato sem bila še toliko bolj pod pritiskom, potem so znižali še zaletno mesto. Rekla sem si, da nimam česa izgubiti, in uspel mi je eden najlepših skokov

v sezoni. Povrhu še z rekordom skakalnice. Nikoli si nisem mislila, da bom skočila 140 metrov. Tisti dan je bilo videti en sam velik nasmech. Preprosto noro,« je trenutke pred zadnjim

skokom in po njem opisala Križnarjeva. Vsak svoj delež so k temu prispevali tudi dobra ekipa sotekmovalk, s katerimi se po njenih besedah res dobro ujemajo, glavni trener Zoran Zupančič in pomočnik trenerja Anže Lavtižar, ki se trudita zanje. Poleg dogodkov na zadnji tekmi pa ji bodo v lepem spominu ostali tudi ekipno drugo mesto, ki so ga Slovenke osvojile na Ljubnem ob Savinji, in vse druge ekipne tekme, kjer se je, kot pravi, res potrudila in dala vse od sebe.

Formo iz sezone v sezono stopnjuje

Križnarjeva, za katero je bila to četrta sezona v svetovnem pokalu, več kot očitno stopnjuje formo. Prvo sezono 2015/2016 je namreč zaključila na skupnem 36. mestu, naslednjo je napredovala na 33. mesto, lansko je zaključila na 10. mestu in letošnjo na 5. mestu v skupni razvrstitvi.

Kakšni pa so njeni cilji za naprej? »Trenutno si še nisem sestavila pravih ciljev za prihajajočo sezono. Želim si doseči boljše rezultate v poletni sezoni kot lani in se uvrstiti med deset najboljših. Za zimsko sezono pa še nimam realnih ciljev, želim pa si, da bi odskakala tako dobro kot letos ali pa še bolje.«

Njene dosežke seveda najbolj zavzeto spremljajo domači in njen fant, ki jim je hvaležna za vso podporo in pomoč. Vesela pa je tudi podpore vseh drugih navijačev, sokranjanov in vseh, ki so množično prišli navijati na Ljubno ob Savinji: »Res vsako leto preseneča, koliko ljudi se zbere na tem dogodku. Lahko rečem samo: kapo dol vsem, ki pridejo podpret ženske skoke.«

Tina Dolenc

Otvoritvena tekma z zmago domačih

8. marca se je ob prisotnosti številnega občinstva in vabljenih gostov, ki so napolnili tribune, odvila prva tekma članske ekipe Košarkarskega kluba Gorenja vas v novi gorenjevaški športni dvorani. Pomerili so se z ekipo iz Stražišča. Uvodni sodniški met je pripadel ravnatelju šole Izidorju Selaku, nekdanj aktivnemu košarkarju. Prvi koš za Gorenjo vas je dosegel igralec Aleš Bogataj. V napeti tekmi so večji del vodili gostje, a so nato domači ob močni spodbudi navijačev v pravi drami s prostimi meti uspeli izvesti preobrat. Tako so otvoritveno tekmo zaključili z zmago. Vzdušje je bilo izjemno, saj so tako člani kluba kot navijači že nestrpno čakali na prvi nastop v Gorenji vasi, uspešno odigrana tekma pa je navdušenju nad novo dvorano postavila piko na i.

Jure Ferlan

Foto: Jure Ferlan

Na otvoritveni tekmi so se pomerili domači klub in košarkarji Stražišča.

Društvo letalcev Kragulj vabi na tekmo

27. aprila bo s startom na Slajki in pristankom na Hotavljah potekala meddruštvena Pika tekma Slajka 2019. Letalci bodo tekmovali v dveh serijah s poenostavljenimi pravili. Prijavnina znaša 15 evrov. V primeru slabega vremena bo tekmovaljevo predstavljeno na 4. maj. Dodatne informacije in prijave po e-pošti na naslov: reven.joze@gmail.com ali na telefonski številki 031/213-386 (Jože Reven). L. R.

Več kot zadovoljni z doseženimi uspehi

Z marcem se je zaključila tudi letošnja tekmovalna sezona za smučarke in smučarje Smučarskega kluba (SK) Poljane. Za njimi so štirje meseci treningov na snegu in tekem, kjer so osvojili 11 medalj – od tega eno zlato, štiri srebrne in šest bronastih.

Del ekipe SK Poljane s trenerjem Mihom Ribaričem na Rogli, kjer je Manca Dolinar zmagala na državnem prvenstvu.

Zadnji vikend v marcu je bil v znamenju zaključkov raznih prvenstev. Smučarska zveza Slovenije je podelila priznanja najboljšim smučarjem v državi za sezono 2018/2019. Druga najboljša smučarka v sezoni je postala Manca Dolinar v kategoriji U12 iz SK Poljane, klubska kolegica Tjaša Peternelj pa je bila v skupni razvrstitvi odlična sedma.

Pod okriljem Smučarske zveze Slovenije je SK Poljane uvrščen tudi v Zvezo klubov za alpsko smučanje zahodne regije, v okviru katerega so letos potekale tri slalomske tekme in pet veleslalomskih. V skupnem seštevku osvojenih točk v

kategoriji U12 je bila Manca Dolinar tretja, Tjaša Peternelj peta in Julija Strel sedma. Pri dečkih je bil Lenart Oblak v skupnem seštevku 19., Louro Vehar je bil 22., Nejc Poljanšek je osvojil skupno 24. mesto. V kategoriji U10 pa je triperesna deteljica »Poljank« – Ajda Drmota, Ajda Dolinar in Bea Kop – osvojila 4., 5., in 6. mesto; Eva Dolinar je bila v skupnem seštevku deveta. Njihov trener Miha Ribarič je ob koncu sezone dejal: »Mislim, da smo lahko z letošnjimi rezultati več kot zadovoljni, saj imamo kar sedem tekmovalk uvrščenih med najboljšo deseterico. Trud, ki smo ga vložili v treninge in tekme, je poplačan.«

Na vseh tekmah zbrali 11 odličij

Smučarke in smučarji so se udeležili tudi tekem za 6. mini pokal Vitranc v Kranjski Gori, kjer je v skupnem seštevku Ajda Drmota osvojila bronasto odličje v kategoriji U10, Manca Dolinar pa bron v kategoriji U12.

V celi sezoni so tekmovalke in tekmovalci SK Poljane na vseh tekmah, ki so se jih udeležili, zbrali 11 odličij, od tega eno zlato, štiri srebrna in šest bronastih. Poleg tega so devetkrat osvojili četrto mesto, petkrat peto, šestkrat so bile tekmovalke šeste, enkrat sedme, dvakrat osme in dvakrat desete. Ti rezultati pa ne vključujejo tekem za pokal Ciciban, ki ga skupaj organizirajo štirje klubi, to je SK Poljane, ASK Medvode, SK Železniki in SK Alpetour. Tudi tam so v skupni razvrstitvi osvojili tri zlate, dve srebrni in štiri bronasta odličja ter številne druge dobre uvrstitve. Tekmovalci so zdaj smuči za nekaj časa postavili v kot, kondicijske treninge pa nadaljujejo in se že veselijo kondicijskih priprav, ki jih tako kot vsako leto čakajo konec avgusta.

Tina Dolenc

Iščemo nove sodelavce!

Iščemo nove sodelavce, ki bi nam pomagali soustvarjati Podblegaške novice. K pisanju člankov vabimo vse tiste, ki imate veselje do pisanja, ste tega opravila vešči in bi se želeli pridružiti naši dosednji ekipi. Oglasite se nam na tel. številki 04/51-83-100 (Barbara Bogataj) ali pa nam pišite na podblegaske.novice@gmail.com.

Napoved dogodkov ob 100-letnici izida visoške kronike

**VIŠOŠKE
KRONIKE**
Vest na preizkušnji

• 2. maj ob 9. uri:

Pohod skozi Zalo z igranimi kratkimi odlomki iz Visoške kronike (TD Žirovski vrh).

• 9. maj ob 19. uri:

Zgodovinski večer v Poljanah z ddr. Igorjem Grdino o razmerah v Evropi, na Slovenskem in Poljanskem v času dogajanja zgodbe v Visoški kroniki (Občina Gorenja vas - Poljane, Glasbena šola Škofja Loka).

• V maju:

Odprtje kavarne in slaščičarne na Visokem (Zavod Poljanska dolina).

• V juniju:

Razstava čipk Klekljarskega društva Deteljica Gorenja vas.

• Drugi teden junija:

Upriporitev Visoške kronike v poljanskem narečju v dramski priredbi in režiji Andreja Šubica v Poljanah (KD dr. Ivan Tavčar Poljane).

• 21. junij:

Gostovanje SNG Drama iz Ljubljane s predstavo Visoška kronika v režiji Jerneja Lorencija na Visokem (KD dr. Ivan Tavčar Poljane).

• 6. julij:

Srečanje na kmetiji Okršlan v organizaciji Društva upokoencev za Poljansko dolino, ki ga bodo popestrili s kulturnim programom, obarvanim na temo Visoške kronike.

• Sredi avgusta:

Razstava na temo uprizoritve Visoške kronike (Loški muzej Škofja Loka).

• 25. avgust:

Pohod Cvetje v jeseni (Zavod Poljanska dolina in KD dr. Ivan Tavčar Poljane).

• 5. september ob 18. uri:

Predavanje o Ivanu Tavčarju na Visokem (Biljana Ristić, Loški muzej Škofja Loka).

• V septembru:

Likovni in literarni natečaj za osnovnošolce.

• Sredi septembra:

Bralni večeri na trgu Ivana Regna v Gorenji vasi (Krajevna knjižnica Gorenja vas).

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi 17. in 21. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17), 8. člena Odloka o postopku sofinanciranja Letnega programa športa v Občini Gorenja vas - Poljane (Uradni list RS, št. 25/2019) in določb Letnega programa športa v Občini Gorenja vas - Poljane za leto 2019 (sprejet na 4. redni seji, dne 11. 4. 2019) Občina Gorenja vas - Poljane objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA V OBČINI GORENJA VAS - POLJANE ZA LETO 2019.

1. Naročnik javnega razpisa za sofinanciranje LPŠ (v nadaljevanju JR):

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas.

2. Predmet JR:

Za uresničevanje javnega interesa v športu se v občini v letu 2019 sofinancirajo naslednja področja:

• ŠPORTNI PROGRAMI:

- Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine (ŠVOM prostočasno):
 - šolska športna tekmovanja: udeležba šolskih ekip na tekmovanjih,
 - dodatna športna ponudba v osnovnih šolah,
 - celoletni športni programi za otroke in mladino (do 5 let, 6/7, 8/9, 10/11, 12/15, 16/19 let).
- Športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport (ŠVOM usmerjeni):
 - celoletni tekmovalni programi otrok (tekmovalni: 12/13 in 14/15 let),
 - celoletni tekmovalni programi mladine (tekmovalni: 16/17 in 18/19 let).
- Kakovostni šport (KŠ):
 - celoletni programi kakovostnega športa odraslih,
 - dodatni programi kategoriziranih športnikov državnega razreda.
- Športna rekreacija (RE):
 - celoletni športno-rekreativni programi.
- Šport starejših (ŠSta):
 - Celoletni športni programi za starejše.

• RAZVOJNE DEJAVNOSTI V ŠPORTU:

- Izpopolnjevanje in usposabljanje strokovnih kadrov.

• ORGANIZIRANOST V ŠPORTU

- Delovanje športnih društev.

• ŠPORTNE PRIREDITVE

- Prednostne športne prireditve, pomembne za občino:
 - Vzpon z gorskimi kolesi na Blegoš,
 - Regijsko VSL tekmovanje najmlajših,
 - Košarkarski festival mladih,
 - Kolesarska dirka Poljane–Stari Vrh,
 - Visoški tek,
 - Ržkov memorial,
 - Kolesarska dirka Javorč,
 - Hotaveljska grča,
 - Pohod na Blegoš,
 - Pohod na Bevkov vrh,
 - KBK – gorski tek na Blegoš,
 - Kolesarska dirka na Pasjo Ravan,
 - Švicbol,
 - Pokal Poljanskih puklov.
- Druge športne prireditve občinskega pomena.

3. Upravičeni izvajalci LPŠ:

Na JR lahko kandidirajo naslednji izvajalci LPŠ:

- športna društva in športne zveze, ki so registrirani v RS,
- zavodi za šport,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja,
- pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti v športu v RS,
- samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v RS,
- ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove in
- zasebni športni delavci.

Športna društva in njihova zveze imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju LPŠ.

4. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci:

- imajo sedež v občini,
- so na dan objave javnega razpisa (v nadaljevanju: JR) za sofinanciranje LPŠ najmanj eno (1) leto registrirani v skladu z veljavnimi predpisi, ena od dejavnosti pa je izvajanje športnih programov,
- izvajajo športne programe s področja športa skladno z odlokom in LPŠ, se pravočasno prijavijo na javni razpis ter izpolnjujejo vse razpisne pogoje,

- imajo najmanj 25 članov s plačano članarino, od tega pa ima najmanj dve tretjini (2/3) članov stalno prebivališče v občini (velja za športna društva),
- imajo za prijavljena športne programe in področja:
 - zagotovljene materialne in prostorske pogoje ter ustrezno izobražen in/ali usposobljen strokovni kader za delo v športu,
 - izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni viri prihodkov in stroškov izvedbe programov,
 - urejeno evidenco članstva (športna društva, zveze) ter evidenco o udeležencih programov.

5. Merila za vrednotenje področij športa:

Na JR prispele vloge bodo vrednotene v skladu s pogoji in merili za sofinanciranje LPŠ v Občini Gorenja vas - Poljane za leto 2019, ki so sestavni del LPŠ.

6. Višina razpisanih sredstev:

Višina razpisanih sredstev na JR znaša 66.000 evrov. Proračunska sredstva so razporejena skladno s sprejetim Odlokom o proračunu občine za leto 2019 in LPŠ v občini za leto 2019.

7. Rok za porabo sredstev:

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena najkasneje do 31. 12. 2019.

8. Razpisni rok:

Rok za prijavo je do vključno: 10. 05. 2019.

9. Odpiranje in obravnava prispelih vlog ter obveščanje o izidu JR:

Vloge, ki ne bodo oddane pravočasno, ne bodo obravnavane in bodo na zahtevo vrnjene pošiljatelju.

Odpiranje prispelih vlog bo opravila Komisija za izvedbo JR in ne bo javno. V primeru nepopolnih vlog oziroma vlog s pomanjkljivo dokumentacijo bo Komisija v roku osem (8) dni od odpiranja vlog vlagatelje pozvala, da vlogo v roku osem (8) dni dopolnijo. V kolikor vloga v roku ne bo dopolnjena, bo s sklepom zavrnjena!

Zavrnjene bodo vse vloge, ki ne bodo izpolnjevale osnovnih pogojev, določenih v besedilu razpisa in zapisne dokumentacije za posamezno področje športa.

Predlagatelji bodo z odločbo občinske uprave o izidu razpisa obveščeni v roku osem (8) dni po sprejeti odločitvi o izboru. Z izbranimi izvajalci bo župan občine podpisal pogodbe o sofinanciranju LPŠ za leto 2019.

10. Način dostave vlog:

Vlogo za sofinanciranje področij športa za leto 2019 mora predlagatelj izpolniti na prijavnih obrazcih in zraven predložiti vsa pripadajoča in zahtevana dokazila.

Vlogo (podpisana in žigosana obrazca »SPLOŠNO« in »IZJAVA«) je potrebno v zaprti ovojnici poslati ali osebno oddati na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 GORENJA VAS - POLJANE. Vloga mora biti pravilno označena, in sicer:

- polni naslov pošiljatelja,
- pripis »JAVNI RAZPIS – ŠPORT 2019 - NE ODPIRAJ!«,
- polni naslov prejemnika (Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 GORENJA VAS - POLJANE).

Izpolnjeno celotno dokumentacijo »RAZPISNI OBRAZCI« z vsemi zahtevanimi prilogami je potrebno poslati v elektronski obliki na naslov naročnika: anja.hren@obcina-gvp.si).

Šteje se, da je vloga (podpisana in žigosana obrazca »SPLOŠNO« in »IZJAVA«) prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo prijav na pošti s priporočeno pošiljko ali osebno oddana v tajništvo občine zadnji dan roka za oddajo do 12. ure.

E-vloga (celotna dokumentacija »RAZPISNI OBRAZCI« z vsemi zahtevanimi prilogami) je prispela pravočasno, če je poslana zadnji dan roka za oddajo na e-naslov naročnika (anja.hren@obcina-gvp.si) do 24. ure.

11. Kontaktne osebe za dodatne informacije:

Informacije in navodila za sodelovanje pri razpisu dobijo kandidati na Občini Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 GORENJA VAS - POLJANE.

Kontaktne osebe: Anja HREN, tel. št.: 04/518-31-04, e-pošta: anja.hren@obcina-gvp.si.

12. Informacije o razpisni dokumentaciji:

Kandidati lahko razpisno dokumentacijo dvignejo v tajništvo občine v času uradnih ur. Dokumentacija je na voljo tudi na spletni strani občine: www.obcina-gvp.si.

Občina GORENJA VAS - POLJANE,
Milan ČADEŽ, župan

»Če hočemo, zmoremo. Že 25 let!«

30. marca je Športno društvo Marmor Hotavlje, ki je eno najaktivnejših športnih društev ne le v občini, ampak tudi širše, s koncertom Slavka Ivančiča v Sokolskem domu v Gorenji vasi obeležilo 25-letnico delovanja.

Niko Stržinar, sedanji predsednik ŠDMH (drugi z desne), se je županu Milanu Čadežu in Branku Selaku, direktorju Marmorja Hotavlje (prvi in drugi z leve) zahvalil za sodelovanje s priznanjema, Blažu Mravlji, predsedniku PGD Hotavlje (skrajno desno), pa izročil ček za nakup novega gasilskega vozila.

Začeli so predvsem v želji po rekreaciji, sta na prireditvi, ki so jo poimenovali Če hočemo, zmoremo. Že 25 let!, nizala spomine na začetke Roman Demšar in Anton Mravlja, prvi predsednik in eden od 11 ustanovnih članov društva: »Bilo je, kot bi bilo včeraj. Leta 1994 se je začelo s košarko, nato smo nadaljevali s kolesarskimi dirkami, Hotaveljsko grčo, košarkarskimi in floorball turnirji, organizirali smo 10 kolesarskih kronometrov za pokal Marmor Hotavlje, šest dirk MTB po Hotavljah, nato pa prešli na vzpon na Blegoš, kjer smo pripravili že 20 ponovitev.«

Poleg športnih prireditev, tudi na državni ravni, vseskozi skrbijo tudi za rekreacijo in druge aktivnosti za člane, na kar so najbolj ponosni, saj so mnoge dvignili s kavčev in jih zvalili v naravo ali na parket športnih dvoran, je pojasnil sedanji predsednik društva Niko Stržinar: »Športi se spreminjajo in nadgrajujejo, zadnja leta sta v porastu predvsem tek in kolesarstvo, še vedno oziroma spet bolj pa skrbimo tudi za rekreacijo svojih članov, običajnih nedeljskih rekreativcev.« Ob rekreaciji, številnih prireditvah, izletih, veselicah, piknikih, delovnih akcijah ... pa še dodal: »25 let društva morda res ni veliko, aktivnosti pa je bilo toliko, da bi lahko danes praznovali že tudi 50 let.«

Namesto nagrad donacija hotaveljskim gasilcem

S priznanji so se na slovesnosti zahvalili dosedanjim največjim podpornikom, Občini Gorenja vas - Poljane in podjetju Marmor Hotavlje, domačemu gasilskemu društvu pa za vso pomoč in podporo pri organizaciji prireditev s čekom za 1.000 evrov za pomoč pri nakupu novega gasilskega vozila. Denar so tako zavoljo dobrega sodelovanja namesto nagrad članom in sodelavcem raje namenili za skupno dobro.

Časa za praznovanje ni bilo prav veliko, že takoj naslednji dan, 31. marca, se je nadaljevala njihova prav tako jubilejna 25. rekreativna

Ustanovitev društva in ustanovni člani: Društvo je bilo formalno ustanovljeno 29. julija 1994. Na 1. ustanovnem občnem zboru se je zbralo 28 članov. Ustanovni člani društva so: Milan Celec, Miloš Čadež, Roman Demšar, Boris Dvojmoč, Niko Gartnar, Jakob Jezeršek, Rafael in Anton Mravlja, Marko in Marjan Peternejl, Miran Šinkovec.

Dosedanji predsedniki: Anton Mravlja, Grega Peternejl, Marko Peternejl, Niko Stržinar, Aljaž Gamse, Boštjan Jezeršek, Niko Stržinar

Hotaveljska grča, in sicer s pohodom okrog Hotavelj, ki ima tudi svojo, t. i. 'super' različico.

In kakšne so želje članov za prihodnost? Niko Stržinar: »Naj se teh naslednjih 25 let ponovi, ampak ne tako hitro kot dosedanjih 25. A kaj smo si zaželeli? Da bi dan imel vsaj 30 ur, leto pa vsaj kakšnih 100 dni več.« (smeh)

ŠDMH, vse najboljše in srečno v naslednjih 25-ih!

Damjana Peternejl

Po prireditvi ob jubileju so se številni gostje zadržali ob čestitkah in klepetu, v ospredju Anton Mravlja, prvi predsednik društva.

18. maja vabljeni na jubilejni 10. trail KBK

ŠDMH 18. maja organizira jubilejni že 10. trail KBK, gorski tek iz Kopačnice na Blegoš in nazaj, ki je tudi prvi od tekov v Pušeljcu gorskih tekov (za 'pušelj' štejejo še teki na Ratitovec, Črno prst in GM40). Nanj vabi vse rekreativce, saj je časa za pripravo še dovolj. Običajno gostijo več kot 100 tekačev, prireditev postaja mednarodna.

Ko bo prvi tekač tekel mimo koč na Blegošu, se bo začela tudi tretja sezona Blegoške trme, vpisne knjige za kolesarje na Blegoš. Sezona traja potem do kolesarskega vzpona na Blegoš sredi septembra, do trenutka, ko zadnji tekmovalac na dirki pride v cilj. S to akcijo vabijo ŠDMH-jenci na Blegoš tudi kolesarje, na svojevrsten način pa tudi povezujejo dve največji in zelo odmevni prireditvi.

Več na spletni in fb-strani ŠDMH.

Tekači na ogledni turi traila KBK, ki je bila v začetku aprila.

Naš odnos do kulturne dediščine in krajine na Poljanskem v splošnem

V aktualni in prihajajočih številkah Podblegaških novic bom predstavil razmišljanje Poljanca, navezanega na domačo zemljo, o kulturni dediščini in krajini v splošnem. Ta pri nas še kako spregledana tema se mi je v mislih 'zorila' zadnjih nekaj let, sklop predavanj na temo kulturne dediščine, izvedenih v Šubičevi hiši, pa me je spodbudil k zapisu.

Predvsem v zadnjih desetletjih se je po hribih, dolinah in kotlinah razmahnilo globalno stavbarstvo, ki presega meje narodne in lokalne identitete, ruši pa tudi v preteklosti skozi tisočletje razvijajočo značilno arhitekturno podobo kulturne krajine. Na Slovenskem so bile v preteklosti značilne arhitekturne regije, v katerih je bilo mogoče prepoznati enotna merila identitete prostora. V splošnem so se pojavljale majhne, le ostremu očesu očitne razlike v izgledu hiš že med sosednjimi vasi, vsi pa so se držali nekega reda in sistema. Najbolje bi v preteklosti tako lepo uglaseno arhitekturo opisal rek 'enotnost v različnosti in različnost v enotnosti'. Z združevanjem regij so določili makroregije, ki sledijo oblikovanju narave, poselitvi in pri gradnji uporabljenim materialom. Teh je v grobem pet: alpska, predalpska, dinarskokraška, osrednjeslovenska in obpanonska regija.

Na Poljanskem

škofjeloško-cerkljanski tip hiš

Na Poljanskem se je skozi stoletja razvil škofjeloško-cerkljanski tip monumentalne nadstropne kmečke hiše, ki jo marsikateri raziskovalec uvršča v eno izmed variant alpske hiše. Seveda so bile tudi v preteklosti velike razlike med družbenimi sloji, gruntarji so bili premožnejši in so tako gradili ponosne, nad-

stropne, zidane in velike domačije, na drugi strani so košanci, kajzarji in manj premožni sloji gradili v manjšem obsegu, največkrat pritlične hiše z večjim deležem lesene konstrukcije. Kljub skromnejši velikosti, manj dodelanim in izraženim detajlom te hiše pri stremljenju k lepemu niso zaostajale za večjimi hišami bogatejših lastnikov. Tudi lokacije objektov so bile bolj premišljene. V preteklosti je bila večina naših prednikov tako ali drugače povezana s kmetovanjem. Hiše so postavljali na robove obdelanih ravnic oziroma v bregove, da je najbolj rodovitna zemlja lahko ostala namenjena kmetovanju. Škarp se ni gradilo, ampak so izkoristili naravno nagnjenost hribovitega terena tako, da so s sprednje strani imeli vhod v klet oziroma pritličje, z zadnje višje locirane strani pa vhod v vrhno etažo. Lokacije so izbirali tudi glede na opazovanje osončenosti v daljšem časovnem obdobju in glede na mehansko kakovost zemljine in rodovitnost zemlje.

Poseljevanje

V zgodnejših fazah poselitve ali kolonizacije na Poljanskem so najprej poselili prisojne hribovite lege, robove rodovitnih ravnic in sotočja. Šele v kasnejših fazah kolonizacije proti koncu 16. stoletja so naselili tudi najbolj osojna, takrat še močno gozdната območja. Glavni območji kasnejše rovtarske kolonizacije na Poljanskem sta bili Žirovski Vrh z Brebovnic in območje Stare Oselice. Posamezne kmetije so na teh območjih obstajale že prej, v zgodovinskih arhivih se na območju Žirovskega Vrha tako omenjata grunta pri Podlešan in pri Jeran (Blaznik, 1988). Poleg vseh že naštetih razlogov je bil življenjski prisiljen sodelovati, če je hotel preživeti. V mestih so gradili obzidja za zaščito pred zavojevalci ter ustanavljali obrtniške cehe. Na podeželju so kmetovalci skupaj opravljali košnje in sečnje. Vaške srenje gospodarjev ob kamnitih mizah pod lipami pa so odločale o časovni razporeditvi kmečkih dejavnosti, do

Foto: Ed Šelhaus, arhiv Muzeja novejšje zgodovine Slovenije

Kozolec je tipična arhitekturna posebnost slovenskega podeželja. Na sliki kozolec na Hotavljah, maj 1971.

določene mere o sodstvu in tudi o enotnem arhitekturnem izgledu vasi in širše krajine.

Običaji izginjajo

Četudi se je prebivalstvo skozi obdobja soočalo s številnimi tegobami, so bili tudi lepši trenutki. Družine so zunaj skupaj opravljale kmečke dejavnosti v poletnem času in s številnimi polji žitaric sooblikovale naravno krajino. Snope žita so nato sušili v kozolcih, ki so bili hkrati lepi, uporabni in trdni. Otroci so se ob počitku in večerih zbrali okoli starejših in poslušali starodavne zgodbe in modrosti. Pozimi se je družina zgnatla v 'hišo', kjer so ženske predle niti na kolovratih, moški pa na 'ponkih' izdelovali in popravljali orodje. Mnogokrat se je ob obiskovalcih iz hiše slišalo ubrano petje. Tudi smrt je predstavljala del življenja na vasi. Pokojnika so 'vahtali' in 'kropili' na domu, za sedanje čase nekaj skoraj nepredstavljivega, pa vendar je to v preteklosti tudi krepilo medsosedske vez. Z ukinitvijo običajev ob smrti je tako grm pušpan, ki je stoletja rasel ob vsaki domačiji, izgubil svoj pomen. S pušpanovo vejico se je namreč včasih kropilo pokojnika na domu. Ravno ta počasni razvoj in predvsem pri kmečkem prebivalstvu prenašanje znanja in modrosti iz enega v naslednji rod sta verjetno botrovala k temu, da so se lahko razvili tako brezčasni arhitekturni slogi, izvrstno obrtniško znanje in v splošnem očesu prijetna kulturna krajina. Čeprav so bile med sloji takšne razlike, so vseeno gradili vestno, skladno z lokalno in narodno identiteto, z lokalno dostopnimi materiali. Tu se pojavi velika razlika pri razmišljanju graditeljev v primerjavi s sodobno gradnjo. V naslednji številki se bomo ozrli na gradnjo v sodobnem, individualno usmerjenem času, oprli pa se bomo tudi na strokovna, objektivna merila o 'lepem' v arhitekturi, ki so z nami že več tisočletij.

Uroš Gantar (tel. št.: 040/304-257)

Foto: Jože Malý, arhiv Muzeja novejšje zgodovine Slovenije

Enojni stegnjeni kozolec z zidanimi stebri pod Starim vrhom, 1974.

Svojčas največja na Poljanskem

Na Hotavljah je bila 3. marca 1934 ustanovljena za tisti čas zelo pomembna Mlekarska zadruga Hotavlje. Zadruga je imela v času svojega delovanja širši pomen tako v gospodarskem kakor tudi krajevnem pomenu.

Poleg predelave mleka se je ukvarjala tudi s trgovino za potrebe kmetij in podeželja. Za pomoč kmetom pri svojem delu je zadruga že takrat nabavila nekaj kmetijskih strojev (dve veliki mlatilnici za žito, trier – čistilec žitnega zrnja za seme) in zgradila skupno sušilnico za sadje.

Glavni organizator pri ustanavljanju zadruge je bil Tomaž Potočnik iz Hotavelj, pomemben zadržnik tudi po drugi svetovni vojni, ki je bil močno angažiran tudi na okrajnem in republiškem nivoju. Po pripovedovanju Janeza Demšarja, Šupca s Hotavelj, so imeli prvi informativni sestanek, na katerem so sprejeli sklep, da gredo v organizacijo zadruge, pod hruško njihove domačije. Časi so bili takrat težki, gospodarska kriza tudi kmetom ni prizanašala. Zadruga jim je omogočala prodajo kmetijskih pridelkov ter cenejšo nabavo reprodukcijskih in gradbenih materialov, kasneje pa tudi gospodinjstvih artiklov.

Bolj po sreči in naključju se je ohranila Izplačilna knjiga za mleko, kjer so na 200 tiskarsko oštevilčenih straneh zbrani podatki o mesečnih količinah dobavljenega mleka, cenah in izplačanih zneskih od začetka v marcu 1934 pa do leta 1938, delno 1939 in 1940. Žal je iztrganih in izgubljenih 20 strani, tako da za nekatere kmetije, ki so tudi dobavljale mleko, teh podatkov ni.

Za leto 1940 je Zveza mlekarskih zadrug v Ljubljani izdala in založila Koledarček – mlekarska knjižica za leto 1940, kjer je naveden podatek, da ima Mlekarska zadruga Hotavlje 190 članov in da je povprečna letna količina mleka 300.000 litrov. Navedenih je 63 mlekarskih zadrug po Sloveniji, v naši bližnji okolici so bile mlekarne še na Sovodnju, v Škofji Loki in Žireh. Hotaveljska je bila največja med njimi.

Hotaveljski mlekarni mleka niso dobavljali le kmetje s Hotavelj, pač pa tudi iz (za tisti čas) kar precej oddaljenih vasi. Na 180 straneh ohranjene knjige izplačil so navedeni dobavitelji iz naslednjih vasi:

Sprva so v mlekarni mleko le posnemali, iz smetane pa izdelovali cenjeno Čajno maslo Blegoš, ki so ga dobavljali predvsem v Ljubljano. Posneto mleko so vračali kmetom nazaj. Uporabljali so ga za prehrano ljudi, viške pa tudi za rejo prašičev. S posnemanjem mleka in predelavo masla se je vrsto let ukvarjal Mareto France, Franc Bogataj iz Trate, ki je imel mlekarsko šolo. Kasneje so pričeli izdelovati tudi sir, mlekarnju Bogataju se je pridružil še Vinko Tavčar, Janezov iz Čabrač, občasno še drugi.

Kmetje so mleko dostavljali na različne načine, največ je bilo ročne nošnje, prevoz je bil najbolje organiziran s širšega območja Gorenje vasi, kjer je mleko vrsto let s konjem in diro prevažal Martin Justin, Sok z Dolenje Dobrave, ob pomoči članov svoje družine.

Povprečne količine mleka s posamezne kmetije so bile relativno majhne, saj so mleko vsaj občasno oddajale tudi domačije, ki so redile le po eno kravo. Najmanjše mesečne količine oddanega mleka se gibljejo med 100 in 200 litri. In takih ni bilo tako malo. Mleko so merili na pol litra. Na Hotavljah so občasno oddajali mleko tudi manjši kmetje – Pešar, Lukač, Omejc, Podrobar idr. Največje mesečne količine oddanega mleka na kmetijo so se gibale okrog 1.000 litrov. Med večjimi dobavitelji v prvih letih poslovanja mlekarne so bile kmetije na Hotavljah – Preserc, Šupc, Boštjanuc in Kumar, v Čabračah Mešič, na Trebiji Jejlar, na Dobravi Home, v Podgori Muruc, Kamšk itd.

Cene za mleko so bile odvisne od vsebnosti mlečne maščobe in so se gibale v prvem letu dobave med 77 in 97 parami za liter mleka. Podobne cene so bile še naslednji dve leti, leta 1938 že od 105 do 117 par, v kasnejših letih pa še višje, tudi preko 120 par za liter.

Ohranjena so Pravila Mlekarske in prodajne zadruge z omejenim jamstvom v Hotavljah, ki

Model za oblikovanje Čajnega masla Blegoš s planiko kot razpoznavnim znakom. Vir: arhiv Šupcove domačije.

jih je zadruga na podlagi Zakona o gospodarskih zadrukah z dne 11. septembra 1937 izdala kot brošuro 14. februarja 1939. leta.

Člani so morali gotovinsko vplačati poslovne deleže. Najmanjši delež je bil 50 din, če pa je kmet oddajal mleko od več krav, je moral za vsako kravo vplačati še dodatnih 50 din. Člani zadruge so za poslovanje zadruge jamčili z vpisanimi poslovnimi deleži in še z dvakratnim zneskom vpisanih deležev.

Mlekarska zadruga Hotavlje je prenehala delovati 6. septembra 1949, ko se je spojila s Kmetijsko zadrugo Hotavlje. Stavba mlekarne je po prenehanju predelave mleka služila kot skladišče reprodukcijskega materiala, krompirja, prostor za čiščenje semenskih žit; del prostorov je zadruga oddajala v najem. Zadržna mlekarne v Škofji Loki je organizirala prevoze mleka po Poljanski dolini vse do Sovodnja. Prvi voznik – šofer manjšega tovornjaka je bil Martin Eržen – Inko, ki se ga mnogi še spominjamo kot zelo živahnega izvajalca zadanih nalog.

Škofjeloška zadržna mlekarne pa ima še daljšo tradicijo in letos bo minilo 120 let, ko je pričela predelovati mleko.

Okrog leta 1960 so stavbo delno prenovili in v njej je delovala gostilna Lipan. Tudi po izgradnji nove stavbe Gostilne Lipan je v novem objektu še nekaj časa obratovala zbiralnica za mleko, ki pa se je kasneje preselila v Zadržni dom Hotavlje, kjer je še zdaj.

Jurij Kumer

ŠTEVILO DOBAVITELJEV PO LETIH						
Zap. št.	Naselje	1934	1935	1936	1937	2018
1.	Čabrače	1	1	4	6	0
2.	Dolenja Dobrava	8	12	10	9	5
3.	Gorenja Dobrava	2	1	3	3	1
4.	Gorenja vas	5	6	7	9	1
5.	Hlavče Njive	1				0
6.	Hotavlje	18	21	20	21	3
7.	Kopačnica	10	12	8	7	1
8.	Podgora	6	10	13	10	2
9.	Sestranska vas	1	1			2
10.	Sr. Brdo	5	8	10	8	2
11.	Stara Oselica (del)	1	2	1		0
12.	Todraž 1	1				1
13.	Trata	3	7	12	15	1
14.	Trebija	0	1	1	2	2
15.	Volaka	0	1	1	1	0
Skupaj (identificirani):		62	84	90	91	
Skupaj (dejansko):		72				21

Vir: Izplačilna knjiga za mleko

Dostava mleka pred mlekarjo na Hotavljah. Na vozu Ciril Justin, stojijo (z leve) mlekar Franc Bogataj, mlekar Vinko Tavčar in kmet Silvester Rink s Hotavelj. Leto nastanka: 1944. Vir: arhiv Preserške domačije.

Košna u snežet v Guinnessovi knjigi rekordov!

Društvo podeželske mladine (DPM) Škofja Loka je avgusta lani na SC Cerčno organiziralo edinstveni dogodek, t. i. Košno u snežet, katerega namen je bil zbrati čim več koscev, ki bi kosili na enem mestu. Dogodek, s katerim je društvo skušalo postaviti rekord, je od 25. marca dalje tudi uradno priznan in vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov.

Foto: Darjan Koder

25. marca letos je bilo tudi uradno potrjeno, da so člani DPM Škofja Loka s košnjo na Črnem vrhu postavili rekord v košnji!

Spomnimo: Košnje se je udeležilo 570 koscev iz vseh koncev Slovenije in tujine. 564 koscem je izživ uspelo uspešno opraviti. Med obiskovalci, bilo jih je več kot 1.000, je bil tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, ki je prav tako sodeloval pri košnji. Dogodek ni bil zgolj tekmovalne narave, temveč so z njim želeli prispevati k ohranitvi starih kmečkih opravil in običajev ter negovanju tradicije, saj ročno koso vse bolj nadomeščata samohodna in traktorska kosilnica.

»Ko smo prejeli potrditev, da je rekord uradno vpisan, mi je še zadnjič odleglo, saj smo to odločitev že nestrpno pričakovali (smeh). Zelo smo veseli – ne samo, da se je zbralo 570 koscev in koscev, temveč tudi zato, da smo dogodek organizirali na zahtevani ravni. Ponosni smo lahko tako člani društva kot tudi vsi, ki so pri tem sodelovali,« je povedal predsednik društva Klemen Mezeg, ki je poudaril, da je bil rekord potrjen brez pripomb.

Foto: Tine Verko

Klemen Mezeg, predsednik v času, ko je DPM Škofja Loka dosegel Guinnessov rekord v košnji.

»To nam daje še dodatni zagon in potrditev, da to kar delamo, delamo odlično. Vsekakor pa nas zanima, ali nas bo kdo skušal premagati.«

Dogodek tudi naj evropski projekt

Na Facebook strani Evropske nevladne organizacije za podeželsko mladino (Rural Youth Europe) je od 20. marca pa do 5. aprila potekalo glasovanje za najboljši podeželski mladinski projekt 2018. Med najboljše tri projekte se je poleg dveh avstrijskih projektov uvrstila tudi Košna u snežet – dogodek je zbral največ glasov in postal z magovalni projekt. Društvo je za nagrado prejelo dve mesti za sodelovanje na evropskem rallyju, ki bo avgusta v Veliki Britaniji. »Bili smo prepričani v zmago, zato smo veseli in ponosni, da nam je tudi uspelo,« je povedal Klemen Mezeg, ki se zahvaljuje vsem, ki so jim z glasovi pomagali do zmage.

Lidija Razložnik

26. april – dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev

Čebela nas spremlja skozi vse življenje. Otrokom je simbol pridnosti, varčnosti in skrbi za druge. Ko pa odrastemo, občudujemo njeno učinkovitost, socialni red in gospodarnost. 26. aprila pripravljamo dan odprtih vrat.

V Sloveniji nas je čebelarjev več kot 10.000. Delo s čebelami nam predstavlja najboljše zdravilo za vse strese in tegobe, ki jih doživljamo v današnjem hitrem tempu življenja.

Slovenija je v svetu poznana kot čebelarska dežela in je veliko prispevala k svetovnemu čebelarstvu. Prav tako je Slovenija izvorna dežela kranjske čebele, katere lastnosti so mirnost, delavnost in odlična orientacija. V številnih deželah so avtohtone čebele zaradi vnašanja novih pasem z leti izginile, pri nas pa se je avtohtona čebela ohranila vse do danes.

Vse o čebelarstvu, čebeljih pridelkih in kako čebele s svojo aktivnostjo v naravi pomembno vplivajo na proizvodnjo hrane za ljudi in živali kakor tudi na človekovo zdravje in druge dejavnike življenja, boste lahko izvedeli na dnevu odprtih vrat slovenskih čebelarjev.

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev bo Čebelarska zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu, skupaj s čebelarskimi društvi po Sloveniji organizirala v petek, 26. aprila 2019.

Čebelarska društva bodo poskrbela za izvedbo vseh aktivnosti v čebelnjakih in na stojnicah, slovenske občine pa smo že povabili k sodelovanju pri promociji dneva odprtih vrat prek njihovih lokalnih glasil. Na ta izobraževalni in promocijski dogodek vabimo osnovne šole, vrtce, splošno javnost in obiskovalce iz ožje in širše okolice čebelarskega društva, ki predstavlja svojo dejavnost.

Na dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev bomo obiskovalcem predstavili čebeljo družino, njeno bivališče, člane čebelje družine, satje, kjer čebele skladiščijo med in cvetni prah, čebelarske pripomočke in čebelarjeva opravila. Predstavili bomo pomen medovitih rastlin, glavne paše na posameznem območju in aktivnosti, s katerimi lahko vsak posameznik pripomore k ohranitvi čebel. Poudarili bomo pomen kranjske čebele kot pomembne opreševalke za kmetijstvo in pridobivanje hrane. Na

Foto: arhiv ČZS

Slovenski čebelarji 26. aprila organizirajo dan odprtih vrat.

predstavitveni stojnici ali čebelnjaku bomo čebelarji predstavili čebelje pridelke in izdelke z možnostjo degustacije in nakupa.

Vabljeni ste, da s svojim obiskom podprete našo dejavnost, kajti brez čebelarjev ne bo čebel in posledično vsega, kar čebele s svojim poslanstvom storijo za človeka in za ohranjanje okolja.

Čebelarska zveza Slovenije

40 let Združenja šoferjev in avtomehanikov Žiri

2. marca so se na rednem letnem občnem zboru zbrali člani Združenja šoferjev in avtomehanikov (ZŠAM) Žiri, ki pod svojim okriljem združuje tudi šoferje in avtomehanike s širšega Škofjeloškega, tudi iz gorenjevaške občine. Letošnji zbor je bil še posebej slavnosten, saj združenje letos praznuje 40-letnico obstoja.

Občni zbor ob 40-letnici ZŠAM Žiri. Predsednik Marijan Dolenec (sedi) z gosti iz prijateljskih združenj.

Prvi (ustanovni) občni zbor je bil 4. marca 1979 v Žireh. Za prvega predsednika je bil izvoljen Alojz Firšt, sledili pa so mu Milan Krmelj, Pavle Jereb, Polde Jereb, Anton Kržišnik in sedanji Marijan Dolenec, ki je bil na jubilejnem občnem zboru ponovno izvoljen. Leta 2000 so se pobratili z ZŠAM Slovenske Konjice. Kot prvo združenje v Sloveniji so leta 2004 razvili nov prapor z upodobitvijo svetega Krištofa, zavetnika šoferjev. Po tem letu so se začele pojavljati napetosti med žirovskim združenjem in Zvezo združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije, ki je po mnenju žirovskih članov do njihovega združenja vodila

nekorektno politiko. Zato so se odločili izstopiti in nadaljevati svojo pot samostojno. Zaščitili so šoferski znak.

Aktivni pri šoferskih in drugih akcijah

ZŠAM Žiri ima status društva v javnem interesu na področju preventive in varnosti v prometu. Tu se povezujejo z občinskim sveti za prometno varnost in Agencijo za varnost prometa (AVP) RS. Sodelujejo tudi v programu nacionalne varnosti za obdobje 2013–22. V preteklosti so v času pomanjkanja krvi v zdravstvenih ustanovah v Ljubljani že dvakrat organizirali krvodajalsko akcijo Voznik za voznika. V posebno čast si štejejo

varovanje velikonočne in telovske procesije v Žireh. Sodelovali so pri akciji Pešbus, ki so jo izpeljali v žirovski in gorenjevaški občini. Pomagajo še na številnih športnih in drugih prireditvah ter v prvih šolskih dneh skrbijo za varnost šolarjev na cestah. Vsako leto na god svetega Krištofa organizirajo mašo in blagoslov avtomobilov v eni izmed župnij na Loškem. Nikoli ne pozabijo na svoje preminule člane, saj se pogreba udeležijo s praporom in v svečanih uniformah. Te uporabijo tudi za bolj vesele dogodke v domačem okolju in kot gostje drugod. Za nemoten potek protokola skrbi poveljnik uniformiranih članov Vojko Jezeršek, ki je aktiven tudi na drugih področjih Združenja, posebej še pri izobraževanju in promociji njihove dejavnosti.

Podelili priznanja zaslužnim članom

Na občnem zboru so podelili številna priznanja svojim članom in prijateljem. Med drugim je diamantno pisno priznanje za 55 let članstva dobil Polde Jereb, plaketo tovarštva Anton Kržišnik, plaketo humanosti Franci Troha in plaketo ZŠAM Žiri Bojan Penšek. Zbora so se udeležili predstavniki prijateljskih ZŠAM z Bleda, iz Idrije, Postojne, Rogaške Slatine, Savinjske doline, Slovenskih Konjic, Trbovelj, Trebnjega, in Velenja. Dogajanje so popestrili Pihalna godba Alpina, člani folklorne skupine TD Sovodenj s šoferskim skečem in Ansambel bratov Poljanšek. Kot je povedal predsednik Marijan Dolenec, je ob pogledu na prehojeno 40-letno pot ZŠAM Žiri zgodba o uspehu. Ob okrogli obletnici se zato zahvaljuje vsem, ki so v njej sodelovali.

Jure Ferlan

PŠ Javorje na tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava

Zlato priznanje za Zdravilkovo domačo lekarno

Na PŠ Javorje počasi končujemo tudi letošnje turistično raziskovanje v sklopu tekmovanja Turizmu pomaga lastna glava, katerega tema je bila Spominek mojega kraja.

Kraji pod Starim vrhom so znani tudi po oglarjenju, zato smo izhajali iz te tradicije, ki je med domačini še kako živa. Najprej smo napisali zgodbo o oglarju in škrtu Zdravilku. Ta skrbi za oglarjeve tegobe, ki ga tarejo med pripravo

in kuhanjem kope. Je najboljši zdravilec daleč naokrog, kuha najboljše oglje ter pripravlja mazilo iz smrekove smole, ki jo nabere v neokrnjenih gozdovih Starega vrha. Vsak obiskovalec kraja bo tako iz Javorij odnesel spominek v obliki

Učenci javorske podružnice so si prislužili zlato priznanje na tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava. Zgoraj stojijo (z leve): Blaž Krajnik, Lana Šinkovec, Anja Peternel, Nina Potočnik, Nika Rupar, Katjuša Bogataj, Loti Kos, spodaj klečijo (z leve): Dominik Demšar, Jernej Oblak, David Kokelj, Amadej Demšar, Lovro Kokelj.

nahrbtnika, v katerega je škrt Zdravilko spravil vrečko zdravilnega oglja in mazilo iz smrekove smole. Priložili smo tudi zgodbo, ki bo vsakega obiskovalca spomnila na obisk naših krajev.

19. marca smo naš spominek predstavili na turistični tržnici v Mercatorjevem centru Domžale. Naša stojnica je že na daleč vabila obiskovalce k ogledu Zdravilkove domače lekarne. Škrat Zdravilko, oglar izpod Starega vrha ter vsa njuna družčina so z veliko vnemo predstavljali spominek, za katerega upamo, da bo prav zares postal spominek našega kraja. Za dobro zamisel in privlačno predstavitev smo si prislužili zlato priznanje na državnih ravni.

Pri izdelavi naloge ter na predstavitvi v Domžalah smo sodelovali: Katjuša Bogataj, Amadej Demšar, Dominik Demšar, David Kokelj, Lovro Kokelj, Loti Kos, Blaž Krajnik, Jernej Oblak, Anja Peternel, Nina Potočnik, Nika Rupar in Lana Šikovec.

Ker smo bili prejemniki zlatega priznanja, se bomo predstavili še enkrat, in sicer na zaključni turistični tržnici, ki bo 24. aprila v Mariboru. Tam se bomo predstavili med vsemi najboljšimi iz celotne Slovenije. Veselimo se tudi tega dogodka.

Maja Kokalj

Brezplačna izobraževanja za vse generacije

Ob izobraževanjih, ki jih financira Občina Gorenja vas - Poljane, je dober odziv tudi na izobraževalne dogodke, ki potekajo v okviru projekta Center medgeneracijskega učenja (CMU) in so namenjeni občanom vseh generacij – otrokom, mladini, odraslim, staršem in starim staršem.

Foto: arhiv Ljudske univerze Škofja Loka

Začetni tečaj računalništva Na lov za računalniško miško v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas se je zaključil v začetku aprila.

V marčevski številki Podblegaških novic smo bralce seznanili s prvimi izobraževanji v okviru projekta Center medgeneracijskega učenja (CMU), ki ga je pripravila Ljudska univerza Škofja Loka v sodelovanju s tremi partnerji, in poteka v okviru LAS Loškega pogorja, financirali pa ga bosta Evropska unija iz Evropskega regionalnega sklada in Republika Slovenija.

Poudarek v projektu je na medgeneracijskem učenju oz. prenosu znanj med generacijami in medgeneracijskem druženju. Na predlog občanov so se prva izobraževanja že začela (in prva tudi že zaključila), nekatera potekajo oz. jih bomo izvedli v prihodnjih mesecih – od aprila do junija, še več pa od oktobra do maja 2020, ko se projekt zaključí.

V marcu se je zaključil tečaj kvačkanja, v začetku aprila pa začetni računalniški tečaj,

ki je potekal v računalniški učilnici OŠ Ivana Tavčarja. Ob anketiranju so udeleženci obeh tečajev zapisali, da so zelo zadovoljni z mentorico in učiteljico ter učenci, ki so jim posredovali znanja, ki bi jih radi še nadgradili tako

»kvačkarice« kot »računalničarji«. Trenutno potekata še tečaj komunikacije in retorike ter šiviljski tečaj pod naslovom Z nitjo povezane generacije. So pa še prosta mesta za naslednje izobraževalne dogodke:

- **Nega in oskrba starejših (tri srečanja),**
- **Urejanje doma – hiša kot iz škatlice (eno srečanje, v primeru interesa tudi več),**
- **Skupaj v korak – nordijska hoja (6 srečanj).**

Da bi programe čim bolj prilagodili potrebam in željam občanov, vabimo, da jih s svojimi predlogi sooblikujete – prosimo, da na naslov gita.mihovec@guest.arnes.si ali po telefonu 04/506-13-20 sporočite vaše predloge, kaj bi se radi učili, pa tudi, kaj bi morda učili mlajše ali starejše generacije. Za lažji razmislek ponujamo nekaj področij, v okviru katerih sedaj potekajo izobraževalni dogodki:

- tuji jeziki
- računalniška znanja oz. znanja s področja IT
- vsebine za osebno rast
- skrb za zdravje in nego starejših
- ročna dela
- drugo

V projektu sodelujejo naslednji partnerji: Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas, Vrtec pri OŠ Žiri in Javni zavod Ratitovec.

Jaka Šubic

Sprejemamo prijave tudi za:

- **SOCIALNI OSKRBOVALEC NA DOMU**, v Škofji Loki, za **brezposelne do starosti 29 let je program brezplačen.**
- **BOLNIČAR – NEGOVALEC** – poklicno izobraževanje, program bo potekal v primeru zadostnega števila prijavljenih od oktobra dalje v Gorenji vasi.

Občane, predvsem tiste, ki so bili zaposleni v Rudniku urana Žirovski vrh, pa vabimo v **študijski krožek** pod naslovom **KNAPOVSKE ŠTORIJE S TODRAŽA.**

Z organizacijo študijskega krožka želimo ohraniti zgodbe o pridobivanju rumene pogače oz. predvsem zanimive prigode, ki so jih doživeli zaposleni v RUŽV. Pridite in povejte svojo zgodbo, da bo zapisana in bo ostala našim zanamcem. **SREČNO!**

Informacije in prijave: jaka.subic@guest.arnes.si ali po telefonu št. 04/506-13-60.

Nova ponudba blagovne znamke Babica in Dedek – naravni izdelki iz škofjeloških hribov

Odslej tudi na promocijsko-degustacijskih dogodkih

Tradicionalni način izdelave v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in osebne dopolnilne dela, uporaba v večji meri kakovostnih lokalnih surovin in dokazana visoka kakovost izdelkov so ključne značilnosti izdelkov, ki so združeni pod blagovno znamko Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov.

Nova ponudba v novi celostni podobi je zbrana v marejnah, promocijsko-prodajnih omarah na sedmih turistično zanimivih točkah na širšem Škofjeloškem. Na podlagi lokalnih potencialov razviti nove tržno zanimive produkte, jih povezati v večjo in dostopnejšo ponudbo, vzpostaviti nova tržna mesta in okrepiti njihovo trženje znotraj turistične ponudbe območja so bili namreč ključni cilji projekta Marejne, ki ga v tem mesecu tudi zaključujemo. Teče vrsta aktivnosti za promocijo nove ponudbe, med katerimi so tudi promocijsko-degustacijski dogodki po posameznih gostilnah, ki so marej-

ne postavile v svoj objekt, med njimi tudi na Vidmu in Pr' Sedmic.

21. aprila vabljeni na Videm

Degustacijski dogodek je bil v nedeljo, 14. aprila, v gostilni Pr' Sedmic, v nedeljo, 21. aprila, pa se bo odvijal v gostilni Na Vidmu. Dogodek bodo sooblikovali tudi lokalni ponudniki izdelkov, ki bodo predstavili svoje dejavnosti in pripravili manjšo degustacijo svojih izdelkov.

Vabljeni, da se dogodka deležite, spoznate ponudnike in poizkusite dobre.

Kristina Miklavčič, Razvojna agencija Sora

Projekt Vzpostavitev promocijsko-prodajnih omar (marejn) s kakovostnimi izdelki s Škofjeloškega kot turističnimi spominki na turistično zanimivih točkah – Marejne sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino aktivnosti je odgovorna Razvojna agencija Sora.

Odgovori na pobude, predloge in vprašanja svetnikov

Objavljamo vprašanja, pobude in predloge, ki so jih svetniki predstavili oziroma zastavili županu in občinski upravi na 3. seji občinskega sveta 14. februarja letos. Odgovori so uredniško in lektorsko nespremenjeni – so enaki, kot so jih prejeli svetniki v gradivu 4. seje, ki je bila 11. aprila letos.

Mirjana Možina:

- **vpraša ali obstaja možnost, da enota Gorenjske banke ostane v Gorenji vasi.**

Občina Gorenja vas - Poljane je takoj po prejemu neuradne informacije o zapiranju poslovalnice sredi februarja Gorenjski banki posredovala pisni poziv z utemeljitvami za odlog zaprtja poslovalnice, vendar je prejela negativen odgovor banke, ki smo ga objavili tudi na občinski spletni strani. V odgovoru je izpostavljeno, da so sočasno z ukinitvijo poslovalnice v Gorenji vasi izvedli posodobitev bankomata za plačilo položnic z nizko provizijo, povišali limite za dvig gotovine na bankomatih ter z uvedbo osebnega bančnika razširili poslovanje na daljavo.

Martin Oblak:

- **meni, da je domet obveščanja o oporečnosti pitne vode preko Radia Sora in spletne strani prekratek, zato predlaga, obveščanje tudi preko družbenih omrežij.**

Kot je že bilo pojasnjeno na tekoči seji, obveščanje skladno z veljavno zakonodajo poteka preko lokalnega radia, preko občinske spletne strani ter s posredovanjem obvestil, ki jih prejmejo gospodinjstva po pošti. Obveščanja poteka tudi po elektronski pošti, v kolikor uporabniki sporočijo občini svoj elektronski naslov za prejemanje tovrstnih obvestil.

Mag. Polona Mlinar Biček:

- **ugotavlja, da v okviru Glasbene šole Škofja Loka v Občini Gorenja vas – Poljane izvaja individualni program za štiri inštrumente, medtem ko se v Žireh za osem in v Železnikih za šest inštrumentov poleg plesne pripravljavnice in baleta. Vpraša, kdo določa, za katere inštrumente se bo v posameznem šolskem letu izvajal pouk v dislociranih oddelkih ter kje se lahko urgira, da bi otroci iz naše občine imeli primerljivo ponudbo pouka inštrumentov glede na soustanoviteljski delež, ki ga plačuje občina.**

O vsebini programov, ki se izvajajo po posameznih enotah glasbene šole, odloča Glasbena šola sama v kontekstu vsakokratno odobrenega programa. V tekočem šolskem letu na območju občine poteka poučevanje klavirja v Poljanah ter poučevanje klavirja, violončela, violine in kitare v Gorenji vasi, kjer poteka tudi nauk o glasbi. Te programe obiskuje 39 otrok, dodatni 27 otrok iz naše občine pa obiskuje program v Škofji Loki. Skupno 66 učencev Občine Gorenja vas – Poljane predstavlja 14,83 % vseh učencev Glasbene šole Škofja Loka in je blizu ustanoviteljskemu deležu Občine Gorenja vas – Poljane, ki znaša 15,59 %. Pri trenutno 445 učencih Glasbene šole Škofja Loka bi glede na ustanoviteljski delež Občini Gorenja vas – Poljane pripadalo 69 učencev.

Skupno sicer program obiskuje 5,95 % otrok

iz naše občine, povprečje za škofovsko območje pa je 9,07 %, v slovenskem merilu celo 15 %. Na navedeno nesorazmerje je občina pisno opozorila Glasbeno šolo že v šolskem letu 2015/2016, ki je nato vsako leto nekoliko povečala program (dodana programa violončelo in violina v Gorenji vasi s 1. 9. 2017 oz. 1. 9. 2018 in klavir v Poljanah s 1. 9. 2017) in število vključenih otrok, vendar se je kljub povečanju števila vključenih učencev delež vključenih otrok naše občine lahko povečal le za 0,5 %, saj ima Glasbena šola premalo odobrenega programa in lahko sprejme samo toliko novih učencev, kot jih starih zaključijo šolanje. Na pobudo občine Gorenja vas – Poljane je zato Glasbena šola Škofja Loka v začetku marca Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS poslala poziv za interventno odobritev povečanja števila učencev za vsaj 20 mest.

Odgovora še nismo prejeli, glede na trenutna nesorazmerja vključenosti na škofovskem pa v primeru odobritve pričakujemo, da bo glavna odobrenih mest namenjena Občini Gorenja vas – Poljane, v okviru česar se pričakuje tudi širitev programa.

Marija Prosen:

- **opozori na gost promet tovornih vozil skozi naselje Lajše, zato predlaga ureditev pločnika, ki bi povezal naselje Lajše z Gorenjo vasjo.**

Menimo, da je pobuda utemeljena in se skladno s finančnimi možnostmi v prihodnjih letih uvrsti v finančni plan občine.

Marija Guzelj:

- **poda pobudo za postavitev turistične table na Hotavljah z označbami in opisi znamenitosti in zanimivosti Hotavelj.**

Pobuda se realizira v sodelovanju s turističnim društvom, ki je bilo s strani Zavoda za turizem in kulturo Poljanska dolina že zaproseno za predloge glede nabora znamenitosti, ki bi jih želeli vključiti v prikaz na turistični tabli. Pri postavitvi se upošteva celostnost enotne podobe označitev znamenitosti ter preveri tudi opcija elektronske objave z lokacijskimi podatki in različnimi povezavami na bližnje lokacije.

Roman Kokalj:

- **opozori na oporečnost pitne vode iz zajetja na Trebiji. Župan pojasni, da se težave pojavljajo na izviru ob velikih nalivih, zato je ob ugotovitvi neskladnosti odvzetih vzorcev potrebno kloriranje;**

Po pravilniku o pitni vodi v 100 ml vode ne sme biti niti ene bakterije (E. Coli, enterokoki in koliformne bakterije). Ker pa je voda iz zajetja Trebija bakteriološko oporečna, se stalno izvaja dezinfekcija s kloriranjem. V primeru večjih nalihov je presežen tudi parameter motnosti, zato se mora skladno s predpisi izreči ukrep prekuhanja. V izogib temu in s ciljem izboljšanja pitne

Ena od svetniških pobud se je tokrat nanašala na Dom pod Planino na Trebiji.

vode so bile na območju zajetja Trebija zgrajene vrtnice, ki so v fazi zadnjih preizkušanj in testiranj pred prenosom v uporabo.

- **Vpraša, kdaj je predvidena izvedba projekta ureditve kopališča na Trebiji;**

Glede na omejene finančne možnosti je realizacija projekta kopališča predvidena postopno; v kolikor pa bo mogoče doseči ustrezen dogovor z lastnikom zemljišč ter pravočasno uskladiti koncept izvedbe s projektanti in KS Trebija, je del realizacije predviden že v tekočem letu.

- **predlaga, da se bolj aktivno pristopi k ureditvi Doma pod Planino;**

Občina, ki sicer ni solastnik objekta, je v preteklosti pri razreševanju neurejenega lastniškega stanja že dejavno pomagala Krajevni skupnosti Trebija kot večinskemu lastniku objekta ter tudi pridobila geodetske izmere in predlog elaborata za vpis stavbe v kataster stavb ter kasnejšo ureditev etažne lastnine. Elaborat morajo predhodno potrditi vsi solastniki objekta, za dosego česar Krajevna skupnost Trebija še koordinira sestanek s solastnikom, saj brez privolitve slednjega ni mogoče sporazumno zaključiti ustrezne ureditve vpisa objekta v kataster stavb in v zemljiško knjigo, s tem pa tudi ne nadaljevati načrtov za kakršnokoli ožvitev objekta.

- **predlaga, da se pristopi k ureditvi parkirišč pri pokopališču v Stari Oselici za katerega bo verjetno potrebna sprememba prvotnega projekta.**

Pobuda se v prihodnjih letih skladno s finančnimi možnostmi uvrsti v finančni plan občine, ki je za izvedbo projekta že pridobila potrebna zemljišča.

Janez Hrovat

- **predlaga občinski upravi, da pripravi dolgoročni občinski strateški načrt.**

Občina bo pristopila k pripravi nove razvojne strategije takoj po realizaciji prioritetnih razvojnih projektov, ki jih je še potrebno realizirati v prihodnjih nekaj letih in so že uvrščeni v načrt razvojnih programov ali pa se za uvrstitev še zagotavljajo pogoji. Strategija razvoja turizma tekočega obdobja za celotno škofovsko območje 2020+ pa je že izdelana.

Župan Milan Čadež

Tudi otroci vabijo turiste v Poljansko dolino

Zemlja in delo, hrana in hvaležnost, tradicija, turizem, umetnost in razumevanje med ljudmi so teme, ki se jih dotika tokratni šolski prispevek.

Turistične navdušenke

Turistični spominek mojega kraja – srebrno priznanje

Interesna dejavnost turistični krožek za učence od 4. do 6. razreda se na naši šoli odvija vsako leto. Učence in učenci se pod vodstvom mentoric Mirjam Rožič Pfajfar in Mojce Veber odzivajo na teme, ki jih razpišeta organizatorja Turistična zveza Slovenije in Zavod RS za šolstvo v sodelovanju z regijskimi turističnimi zvezami in pod pokroviteljstvom Javne agencije RS za trženje in promocijo turizma Slovenije.

Tema letošnjega festivala je bila Turistični spominek mojega kraja.

V šolskih urah, namenjenih turističnemu krožku, so učence brale pripovedke, ki govorijo o starih časih v Poljanski dolini. Odločile so se, da je najbolj aktualna pripovedka Velikan Gorjan, ki poudarja odnos ljudi do hrane.

Velikan Gorjan je namreč pomagal siromašnim Poljancem in njihovim lačnim otrokom, predvsem kmetom orati in sejati. Ko je prišlo poletje, so Poljanci poželi toliko pšenice, da so z zrnjem napolnili vse kašče. Ker je bilo tisto leto kruha na pretek, so postali prevzetni – kruh so metali psom, v prepirih so se obmetavali s kruhom ... Velikan je bil nad njihovim početjem razočaran, okaral jih je, oni pa so se mu smejali, češ, saj imajo njega, ki bo naslednjič spet sejal in oral, da bo kruha zopet na pretek. Toda ko je napočil čas oranja, so velikana zaman čakali in vabili. Ostal je v gorah in ni več hotel pomagati pri sejanju pšenice.

To poučno pripovedko so učence natisnile in izdelale miniaturne tradicionalne slovenske skrinjice iz papirja. Skupaj z zgodbo o velikanu Gorjanu so jih nameravale podariti obiskovalcem.

Po mesecih priprav na 33. državni festival Turizmu pomaga lastna glava so učence svoje ideje in delo predstavile širši javnosti, in sicer na tržnici v Mercator centru Domžale.

Takole so povzele svoje delo in napovedale predstavitev na turistični tržnici:

»Ob obisku in spoznavanju novih krajev vsi vedno pričakujemo, da bomo s seboj odnesli nekaj, kar nas bo trajno spominjalo na kraj, ki smo ga obiskali.

V letošnjem šolskem letu smo se pri turističnem krožku odločile, da vam s pripovedko Velikan Gorjan predstavimo nastanek Poljanske doline in vas opomnimo na ustrezen odnos do hrane.

V okviru teme Turistični spominek mojega kraja smo se lotile raziskovanja pripovedk, povezanih z nastankom Poljanske doline. Eno smo izbrale in skupaj s tradicionalno slovensko skrinjo bi jo rade podarile v spomin vsem, ki nas bodo obiskali.«

V Domžalah je bila glavna naloga učenek privabiti čim več obiskovalcev, jih navdušiti za obisk naše doline ter seveda – očarati komisijo. To jim je zelo dobro uspelo, saj so za sodelovanje na državnem nivoju dobile srebrno priznanje!

Sodelovale so naslednje učence:

4. razred: Ema Kržišnik, Es-

ter Šinkovec, Tija Kisovec, Ema Krek, Kora Markelj;

5. razred: Ajda Ficko, Manca Ravnikar, Ivana Pisk, Julija Strel, Nastja Tratnik, Maja Šink;

6. razred: Ema Ržek, Brina Frlan, Eva Križnar, Lara Rešek, Sara Robba, Iris Zver.

Natečaji

Na 9. mednarodnem natečaju Otroci pomagajo otrokom, ki ga je razpisala OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije, Mestnim muzejem Idrija in Kulturnim društvom Trata Gorenja vas se je naša učenka Elin Kos iz 9. razreda uvrstila na 3. mesto. Razstavo si lahko ogledate v OŠ Ivana Tavčarja.

Naši učenci so ustvarjali tudi v okviru likovnega natečaja Triglav – moj navdih, ki so ga razpisali v Slovenskem planinskem muzeju iz Mojstrane. V izbor devetih najboljših del se je uvrstila sedmošolka Taja Lesjak, za najboljše likovno delo v starostni kategoriji od 7. do 9. razreda pa je bil izbran izdelek Gaje Markelj iz 9. razreda. Njeno likovno delo bo razstavljeno v stavbi Zavarovalnice Triglav v Kranju, jeseni pa tudi v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani.

Uprava RS za zaščito in reševanje je razpisala že 23. natečaj likovnih in literarnih del Naravne in druge nesreče, tokrat na temo Neurje. Na regijskem izboru je med učenci prvega triletja Gašper Drnovšek dosegel 1. mesto, Neja Pelko pa 4. mesto. Žana Eržen iz 4. razreda je med sodelujočimi drugega triletja osvojila 2. mesto.

Pomladna darila za starejše krajanke

Učence in učenci prvega triletja so ob prihodu pomladi ustvarjali iz papirja. Poleg darile za starše in razredne dekoracije je bil glavni del ustvarjalnega dopoldneva kot že vrsto let namenjen izdelavi drobne pozornosti za naše starejše krajanke. Letos so bile to pikapolonice, ki jih je v teh dneh prek 90 naših učencev odneslo vsakemu posamezniku na dom. S tem so se spet prepletle nitke našega medgeneracijskega sodelovanja.

Bernarda Pintar

Ob prihodu pomladi so učenci starejšim krajanom poklonili pikapolonice iz papirja.

Nič pomladno utrujeni

Čeprav letos skoraj ni bilo sledu o zimi in je bil prehod na pomlad skoraj neopazen, nam pomladnega razpoloženja ne manjka. Šola kar cveti od vsega dogajanja.

1. aprila nam je svoje delo na šolo prišel predstaviti reševalec nujne medicinske pomoči Škofja Loka Matjaž Mohorič.

Slovenska glasbena olimpijada

V nedeljo, 10. marca 2019, je v Ljubljani potekala osma slovenska glasbena olimpijada, katere se je udeležila tudi naša učenka devetega razreda, Hana Oblak. Najprej so preverjali znanje glasbene zgodovine, teorije, razumevanje glasbenih člankov in poznavanje aktualnih novic iz sveta glasbe. Naslednji del tekmovanja je zajemal petje prima vista – izvajanje melodičnih in ritmičnih vzorcev brez predhodne priprave ter petje izbrane umetne pesmi. Hana je ob spremljavi klavirja (Kristina Ferlan) izvedla pesem Pustite nam ta svet in dosegla vse možne točke za ta del tekmovanja. Po odmoru za kosilo pa je sledil koncert vseh nastopajočih, ki so predstavili svoje lastne skladbe. Večina tekmovalcev se je prvič preizkusila v vlogi skladateljev poslušalci so lahko slišali 56 krstnih izvedb njihovih skladb. Hana je s petjem in igranjem na kitaro skupaj s Kristino Ferlan (drugi glas) in Lucijo Reberšek (kahon) z energično izvedbo svoje skladbe Dihaj svoj zrak prepričala tako publiko kot žirijo. Za svojo skladbo in izvedbo je Hana prejela drugo največje število podeljenih točk.

Po triurnem koncertu je sledila najdaljša pavza, saj smo vsi nestrpnost pričakovali rezultate, seštevke vseh točk in katera barva se bo svetila na priznanju. Zlata! Hana je vnovič dokazala, da ni le ustvarjalna, pridna in delavna, ampak tudi zelo nadarjena glasbenica, ki si zdaj lahko doda še nov naziv – skladateljica.

Iskrene čestitke za vse delo in zaslužen zlati priznanje.

Medobčinski parlament

V ponedeljek, 1. aprila, smo na naši šoli gostili učence iz OŠ Poljane in OŠ Žiri, ki so prišli na medobčinski otroški parlament.

Tema letošnjega otroškega parlamenta je bila

že drugo leto zapored šolstvo in šolski sistem, le da smo v letošnjem šolskem letu prešli od besed k dejanjem. Tako so učenci vsake šole poročali, kaj so v letošnjem šolskem letu spremenili, popestrili, naredili bolj po meri učencev, bolj prijazno in pisano... Kljub veliko realiziranim spremembam je ostalo še kar nekaj idej za prihodnost.

Po predstavitvi smo v goste povabili še študentko pedagoške fakultete Darjo Bertonec, ki je lansko leto en mesec poučevala učence na osnovni šoli v Gani. Zelo zanimivo nam je predstavila svoje bivanje in poučevanje v tej afriški državi. Nato sta sledila še druženje in klepet ob odličnih obloženih kruhkih, sadju in piškotih.

Reševalci na obisku

V ponedeljek, 1. aprila, je našo šolo obiskal reševalec nujne medicinske pomoči iz Škofje Loke. V okviru izbirnega predmeta varstvo pred naravnimi nesrečami vsako leto na šolo povabimo različne reševalne sile, ki nam predstavijo svoje delo in opremo. Matjaž Mohorič, diplomirani zdravstvenik, nam je predaval o opremljenosti in naštel nekaj zanimivih situacij z njegovega delovnega področja, obenem pa nam je prikazal nekaj koristnih ukrepov prve pomoči, ki rešujejo življenja in jih lahko storimo vsi. Matjaž se je prostovoljno odzval na naše vabilo, za kritje potnih stroškov pa se zahvaljujemo Zdravstvenemu domu Škofja Loka.

Športni uspehi

Trije učenci so si z uspešno uvrstitvijo na področnem prvenstvu prislužili igranje na državnem prvenstvu, ki je bilo 3. marca v Mirni na Dolenjskem. Tekmovanja, kjer se je zbralo več kot 100 tekmovalcev iz kar 45 osnovnih šol iz vse Slovenije, se je udeležil tudi učenec, ki igra v klubu in je našo šolo zastopal v kategoriji licenciranih

tekmovalcev. Nika Stržinar je v svoji skupini dosegla drugo mesto in se uvrstila v nadaljnji krog, kjer je izgubila proti kasnejši zmagovalki in tako dosegla končno 9.–16. mesto. Anže Jereb in Filip Peternel sta imela malo več smole in se v skupini nista uvrstila na prvi dve mesti in zato nista nadaljevala tekmovanja. Uvrstila sta se na 17.–31. mesto. Več uspeha je imel Timotej Ušeničnik, ki je zmagal v svoji skupini (licencirani), ampak naslednjo tekmo v nadaljnjem krogu izgubil. Dosegel je končno 5.–8. mesto.

Živa Kokalj je odlično zastopala našo šolo na državnem prvenstvu v judu v Velenju 27. marca. V kategoriji deklet do 57 kg je dosegla odlično tretje mesto.

CŠOD Peca

Učenci 9. razredov smo bili od 18. do 22. marca v šoli v naravi na Koroškem v CŠOD Peca. Tam smo se preizkusili v streljanju z lokom, igranju disc golfa, orientaciji z GPS-napravami, kurjenju tabornega ognja ter poznavanju zvezd in planetov. Z zavezanimi očmi smo začutili gozd ter si s kolesom ogledali rudnik svinčeve in cinkove rude Mežica. Ob večerih smo imeli pester družabni program, v prostem času pa smo metali na koš ali se družili v domu.

Razredničarke in učitelji CŠOD-ja so pohvalili našo pripravljenost za sodelovanje in kulturno obnašanje.

Novice je uredil novinarski krožek.

Hana Oblak je na Slovenski glasbeni olimpijadi prejela zlato priznanje. Na sliki z učiteljico glasbe Nežo Eržnožnik.

Mamma mia na gostovanju!

Igralci, ki nastopajo v šolski predstavi Mamma mia v poljanskem narečju, bodo v maju kar dvakrat gostovali. Po več uspešnih ponovitvah v domači šoli, ki so se vse zaključile s stoječimi ovacijami, bodo 5. maja ob 19.30 gostovali v DPD Svoboda v Žireh, 19. maja ob 19.30 pa še na Loškem odru. Vstop je prost!

Na Srečanju dveh svetov Planinca sklenila svojo pot

Tudi letos je KD dr. Ivan Tavčar Poljane organiziral tradicionalno prireditev Dan staršev na predvečer materinskega dneva. Prireditev so naslovili Srečanje dveh svetov in je bila predvsem glasbeno obarvana.

V prvem delu, svetu otrok, smo spremljali otroško ustvarjalnost, povezano z glasbo: najprej so oder zapolnili otroci iz Osnovne šole Poljane različnih starosti, ki se učijo sodobnega plesa pri mentorici Petri Slabe. V različnih koreografijah so z gibi izražali svoje doživljanje in usklajenost z glasbo, ki je spremljala njihov ples. Za njimi so pod mentorskim vodstvom Matjaža Slabeta nastopili člani otroškega pevskega zbora. Prvi del prireditve je zaključila

Tinkara Tušek, ki je z občutkom odigrala dve skladbi na citrah.

V drugem delu sta se predstavili dve glasbeni skupini kulturnega društva: najprej Poljanski orgličarji, ki so odigrali venček skladbic iz svojega bogatega repertoarja, za njimi pa skupina Planinca. Zanj je bila ta prireditev nekaj posebnega: spomnila jih je na njihov prvi nastop pred trinajstimi leti prav na praznovanju materinskega dneva; po drugi strani so na tej

prireditvi zadnjič nastopili v javnosti kot skupina. S članicami in člani skupine (Lojzka Čadež, Minka Cankar, Štefka Bogataj, Milena Stanonik, Rajo Bogataj, Milan Kalan, Anton Krek) in z njihovo nekdanjo umetniško vodjo Brigito Šubic smo se poslovlili z besedami zahvale in rožicami.

Prireditev sta vodila Jerneja Bonča in Aljaž Rakovec, ki sta na koncu vse otroke v dvorani povabila, da za svoje mamice izberejo v predverju rožice iz papirja, ki jih je skupina otrok pod mentorstvom Jerneje Kos in Hermine Pernel izdelala med zimskimi počitnicami.

Goran Šušnjar

Skupina Planinca je na Dnevu staršev zaključila plodno 13-letno udejstvovanje.

Pomladna prireditev na Podružnični šoli Javorje

27. marca se je v Javorjah odvila pomladna prireditev, ki se je vsako leto veselijo tako starši kot tudi otroci, saj na njej predstavijo svoj delček v mozaiku minulega dela. Prireditev se je pričela z nastopom Javorskih pevcev s pesmima Tja gor čez Javorje in Oglarsko, ki sta bili čudovit uvod v naš program. Rdečo nit so imeli ponosni nosilci zlatega priznanja Turistične tržnice, ki so skozi celoten program obiskovalcem predstavili svoje delo Zdravilkova domača lekarna. Otroci vrtca in učenci so se predstavili z gledališko igrico Rokavička, s pesmijo, recitacijami in mladimi glasbeniki. Predstavile so se tudi plesalke in plesalci pod vodstvom učiteljice plesa Petre Slabe. Prireditev je zaključil otroški pevski zbor, ki ga vodi učitelj Matjaž Slabe, čisto na koncu pa je škrtat Zdravilko enemu srečnejši podelil nagrado za pravičen odgovor na nagradno vprašanje – spominek našega kraja, mali nahrbtnik s smrekovim mazilom, ogljem in zgodbo o njegovem nastanku.

Katja Zorko

Materinski dan v Leskovici

Praznovanje materinskega dneva v Leskovici

Dvorana v Leskovici je že tradicionalno gostila prireditev ob praznovanju materinskega dneva, ki je bila tokrat obarvana zelo glasbeno. Nastopili so Ansambel dveh dolin, skupina Jagoda, Duoipas ter otroci iz Leskovice in okoliških vasi. Meh harmonike je raztegnila Janja Mezeg, Jakob, Meta in Jošt Alič ter Janja Mezeg in Klemen Gartner pa so zapeli ob spremljavi Uroša Aliča na kitari. Po uradnem delu prireditve, ki je v Leskovicu privabila veliko obiskovalcev, med njimi tudi župana Milana Čadeža, je sledilo druženje ob pogostitvi kmetije Košenija. Dogodek sta organizirala Klemen Mezeg in Damjan Košir.

L. R.

Kam aprila in maja 2019?

- 27. april od 8. do 13. ure: **Pika tekma, meddruštveno tekmovanje jadranskih padalcev v natančnem pristajanju, Slajka, Hotavlje** (rezervni datum 4. 5. 2019). Organizira Društvo letalcev Kragulj Sovodenj. Dod. inf.: Jože Reven, tel. št.: 031/213-386, <http://dlkragulj.simplesite.com>.
- 27. april ob 8. uri: **Odprtje sezone po pohodnem krogu Občine Gorenja vas - Poljane**. Start pri Okrepčevalnici Košanc na Sovodnju. Hoje bo za 15 kilometrov. Organizirata: Zavod Poljanska dolina in Občina Gorenja vas - Poljane. Dod. inf.: Dod. inf.: Lucija Kavčič, lucija.kavcic@poljanskadolina.com, tel. št.: 031/720-573.
- 27. april ob 15. uri: **Salamijada 2019: pokušina in ocenjevanje domačih salam, dvorec Visoko**. Organizira Društvo ljubiteljev salam Poljanske doline. Dod. inf.: Tomaž Žezko, tel. št.: 041/645-128, www.poljanskisalamarji.com.
- 27. april od 10. do 18. ure: **Začetek sezone v Družinskem parku Stari vrh na Grebljici**. Organizira Družinski park Stari vrh. Dod. inf.: druzinskiipark@starivrh.si, Marija, tel. št.: 031/476-591, Tomaž, tel. št.: 031/554-898.
- 28. april ob 11. uri: **Kosilo za starejše v Sokolskem domu v Gorenji vasi**. Organizira KORK Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, tel. št.: 041/928-882.
- 30. april od 20. ure dalje: **Tradicionalno gasilsko kresovanje pri Tavčarjevem dvorcu z ansamblom Hozentregarji**. Organizira PGD Poljane. Dod. inf.: Damjan Vidmajer, 040/607-306, damjan.vidmajer@gmail.com.
- Maj: **Odprtje kavarne in slaščičarne v dvorcu Visoko**. Organizira Zavod Poljanska dolina.
- 2. maj ob 9. uri: **Pohod skozi Zalo z igranimi kratkimi odlomki iz Visoške kronike**. Start na kmetiji Pr' Bukovc. Organizira TD Žirovski vrh. Dod. inf.: Lucija Kavčič, lucija@tdzirovskivrh.si, 031/693-731.
- 4. maj ob 8. uri: **Odprtje kolesarskega kroga občine Gorenja vas - Poljane z blagoslovom kolesarjev in koles na trgu Ivana Regna**. Organizirata Občina Gorenja vas - Poljane in KD Belaunce. Dod. inf.: Marko Pustavrh, 031/364-991.
- 4. maj ob 10. uri: **Redno mesečno vodenje po utrdbi v Golem vrhu**. Predhodne prijave niso potrebne. Zezelene so čelne svetilke ter primerna obleka in obutev. Cena vodenja: 5 €. Organizira Zavod Poljanska dolina. Dod. inf.: Lucija Kavčič, lucija.kavcic@poljanskadolina.com, tel. št.: 031/720-573.
- 5. maj ob 11. uri: **Kosilo za starejše v Zadržnem domu na Hotavljah**. Organizira KORK Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, tel. št.: 041/928-882.
- 9. maj ob 16. do 17. ure: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola v prostorih bivše knjižnice na Blatih**. Organizira KORK Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, tel. št.: 041/928-882.
- 9. maj ob 19. uri: **Zgodovinski večer z ddr. Igorjem Grdino o razmerah v Evropi, na Slovenskem in Poljanskem v času dogajanja zgodbe v Visoški kroniki, Kulturni dom Poljane**. Organizirata Občina Gorenja vas - Poljane in Glasbena šola Škofja Loka. Dod. inf.: Marjeta Šifrar, 04/51-83-120.
- 10. maj ob 18. uri: **Gledališka predstava: Sodobna Muca Copatarica v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas**. Organizira: Dramska skupina pod vodstvom Anaee Pajič.
- 11. maj od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih izdelkov in pridelkov na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi**. Organizira Razvojna agencija Sora. Dod. inf.: Kristina Miklavčič, 04/506-02-25, kristina.miklavcic@ra-sora.si.
- 11. maj ob 10. in 11. uri: **»Žive slike« v Šubičevi hiši**. Organizirajo: Šubičeva hiša, Zavod O in Zavod Poljanska dolina. Dod. inf.: Lucija Kavčič, lucija.kavcic@poljanskadolina.com, tel. št.: 031/720-573.
- 12. maj ob 10.30: **Kosilo za starejše v Leskovici**. Organizira KORK Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, tel. št.: 041/928-882.
- 18. maj ob 9. uri: **Pohod s pesmijo**. Start je iz Javorij. Organizator: TD Javorje. Dod. inf.: Janez Šturm, tel. št.: 040/190-701, www.tdstarivrh.si.
- 22. maj: **Podelitev priznanj nagracjem likovnega in literarnega razpisa ob 180. obletnici rojstva Janeza Jesenka v Osnovni šoli Poljane**. Organizira KD dr. Ivan Tavčar Poljane.
- 23. maj: **Kopanje v Biotermah Mala Nedelja**. Informacije in prijave pri društvenih poverjenikih. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas.

Moja prva freska

V Vili Čira čara, ki je enota vrtca Agata v Poljanah, kjer bivata dve skupini najstarejših predšolskih otrok, v tem šolskem letu veliko časa namenjamo iskanju in opazovanju fresk. Ugotovili smo, da je v našem kraju in bližnji okolici kar precej fresk. Največje med njimi krasijo steno avle naše šole. Naslikal jih je slikar Ive Šubic.

Zelo smo bili radovedni, kako nastane freska, zato smo v vrtec povabili akademsko slikarko Majo Šubic in zidarskega mojstra Milana Špička. Zidarski mojster je otrokom pokazal, kako izdelava podlago za fresko. Na kamen lehnjak je nanesele dve plasti ometa. Še na svež omet so otroci s kemičnim svinčnikom kopirali vsak svojo narisano skico. Po nastalih črtah v ometu so nanесли s čopičem oker barvo in z različnimi barvami pobarvali sliko na freski.

Tako so nastale naše prve freske, na katere smo zelo ponosni.

Jožica Maček

Odvoz odpadnega železa za PGD Javorje

Kosovne in vse ostale KOVINSKE odpadke lahko krajanji pripeljejo v soboto, 11. maja, od 7. do 11. ure na parkirišče pred šolo v Javorju. Kdor ima večje količine odpadkov ali jih ne more pripeljati sam, naj sporoči vsaj en dan pred odvozom članom upravnega odbora PGD ali na tel. št.: 031/340-839 (Janez Jelovčan), 041/350-287 (Janez Oblak) in poskrbeli bomo za odvoz.

PGD Javorje

ZAHVALA

Marija Podobnik
(14. 8. 1960–24. 3. 2019)

Ob boleči izgubi naše drage hčerke, sestre, žene, mami in stare mame Marije Podobnik iz gasilskega doma Poljane se iz vsega srca zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem ter znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in vso pomoč in podporo.

Posebna zahvala gasilcem PGD Poljane in ostalim gasilskim društvom, predsedniku PGD Poljane Damjanu Vidmajerju za ganljive besede slovesa, solistu Mihju Križnarju za poslovilno pesem, pevcem za zapete žalostinke, trobentaču ter gospodu župniku Jožetu Stržaju za opravljen cerkveni obred in pogrebni službi Hipnos.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju ambulate Šubic, osebju Kliničnega centra Ljubljana – hematološkega oddelka, ki ste se do zadnjega trudili in ji stali ob strani, Cvetličarni Rožca Cerko za pomoč in skrbno izbrane cvetlične aranžmaje. Iskrena hvala OŠ Poljane (Vrtec Agata), LD Poljane, DU za Poljansko dolino, Gostilni Kos iz Idrije ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnjo pot in jo boste ohranili v lepem spominu.

Hvala vsem imenovanim in neimenovanim.
Žalujoci vsi njeni

Foto meseca

Tudi v tem mesecu smo prejeli nekaj vaših fotografij. Prvi dve je poslal Uroš Mohorič s Trate v Gorenji vasi, zraven pa je zapisal: »V priponki prilagam fotografije, ki sem jih v objektiv ujel tekom tedna. Prva slika je fotografija moje psice Ajše, druga pa fotografija sončnega zahoda na vrhu Trat.«

Nevsakdanji prizor – ptičje gnezdo (v njem so jajca kosa) na Dolgih Njivah pa je našel in poslikal naš sodelavec Jure Ferlan.

Tudi do prihodnje številke bomo veseli kakšne vaše lepe fotografije. Pošljete jo lahko na podblegaske.novice@gmail.com. Uredništvo

Otvoritev pohodne sezone!

POHODNI KROG Občine Gorenja vas - Poljane

SOBOTA, 27.4.2019, SOVODENJ

Pohodni krog občine Gorenja vas - Poljane zopet vabi, da se sprehodite po njem. Uradni začetek pohodne sezone bo na Sovodnju (Okrepčevalnica Košanc), od koder se bomo skupaj odpravili na organiziran pohod. Korak nas bo peljal na Rupe, v Novo Oselico, do karavle in koč na Ermanovcu na mini prigrizek ter nazaj na Sovodnje. Priporočamo, da imate primerno pohodno obleko in obutev ter malico iz nahrbtnika. Dolžina poti približno 15 km.

PROGRAM POHODA

8.00 Zbiranje pohodnikov na Sovodnju, ob Okrepčevalnici Košanc ter odhod na pot
12.00 - 13.00 Postanek in prigrizek v koči na Ermanovcu
13.00 - 14.00 Povratek nazaj na Sovodnje

Vabljeni!

Mizarstvo Kržišnik Slavko, s. p.
Trata 94
Gorenja vas 4224

Mizarstvo Kržišnik zaposli novega sodelavca za delo v mizarški delavnici.
Zaposlitev je za nedoločen čas.

Opis dela:

Izdelava protipožarnih lesenih vrat na vseh nivojih v proizvodnji in programiranje strojev.

Pogoji:

Poklicna strokovna izobrazba mizar, lesni tehnik ali inženir lesarstva;
samoiniciativnost, odgovornost, zaželjene so delovne izkušnje, zaželjeno poznavanje autocada.

Nudimo:

enoizmensko delo, nadure zgolj izjemoma, organizirano in urejeno delovno okolje, konkurenčno in stimulatívno plačilo.

Prijave z življenjepisom sprejemamo na
info@krzisnik.si.

Več informacij na tel. št.: **041/604-249.**